

saMrevista

SERVEI D'ASSISTÈNCIA MUNICIPAL

número 23

Àmbits

ECONÒMIC

Nova instrucció de comptabilitat

Col·laboracions

TURISME

La producció estadística de "l'Observatori Costa Daurada": una eina útil

JURÍDIC

Els municipis enfront la nova normativa reguladora de la contaminació acústica

MEDI AMBIENT

La comunicació per la sostenibilitat, un repte a les nostres mans

DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

Sumari

Presentació 3

SAMcalendari 4

Breus 6

Àmbits

ECONÒMIC
Nova instrucció de comptabilitat 10

Col·laboracions

TURISME
La producció estadística de
"l'Observatori Costa Daurada":
una eina útil 18

JURÍDIC
Els municipis enfront la nova
normativa reguladora de la
contaminació acústica 21

MEDI AMBIENT
La comunicació per la
sostenibilitat, un repte a les
nostres mans 26

L'entrevista 30

CRÈDITS

EDITA: DIPUTACIÓ DE TARRAGONA
Servei d'Assistència Municipal (SAM)
DIRECCIÓ TÈCNICA: Francesc Cid
REALITZACIÓ I COORDINACIÓ: Montserrat Martínez
TÈCNICS EDITORIALS: Jordi Bresó - J. Carlos Martínez
FOTOGRAFIA: Arxiu
CORRECCIÓ: Àngels Grau
IMPRESSIÓ: Ind. Gràf. G. Gibert, SA
DIPÒSIT LEGAL: T-273-1999

Servei d'Assistència Municipal
Passeig de Sant Antoni, 100
43003 Tarragona
Tel. 977 29 66 50
Fax 977 29 66 49
E-mail: sam@altanet.org
Web: www.sam.altanet.org

La Diputació de Tarragona
no comparteix necessàriament
les opinions dels col·laboradors
de la SAMrevista.

Presentació

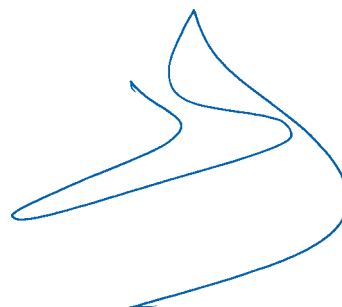
EL MES DE MAIG, ENCARA QUE CADA QUATRE ANYS, ÉS UNA DATA DE GRAN SIGNIFICACIÓ PER A LES ADMINISTRACIONS LOCALS. CADA QUATRE ANYS ES RENOVA EL CONTRACTE ELECTORAL ENTRE EL VEÏNATGE DELS NOSTRES MUNICIPIS I CIUTATS I AQUELLS HOMES I DONES QUE FAN, DEL SERVEI A LA COMUNITAT, UN COMPROMÍS PERSONAL I DIRECTE. DES DE LA RECUPERACIÓ DE LES LLIBERTATS DEMOCRÀTIQUES DE L'ESTAT ESPANYOL, AQUEST FET S'HA ANAT SUCCEINT, I JA FA VINT-I-CINC ANYS. I ELS AJUNTAMENTS HEM TINGUT LA VOLUNTAT DE CELEBRAR-HO, PERQUÈ REALMENT ÉS UNA MAGNÍFICA NOTÍCIA.

Al llarg dels darrers vint-i-cinc anys ens hem atorgat, de manera lliure i democràtica, els governs locals que pensàvem podrien respondre millor a les expectatives d'avançar cap el nostre poble o ciutat ideal. D'ajuntaments n'hi ha hagut de tots colors, uns conformats per una única força política, altres fruit de les conjuncions de partits, però tots ells han tingut un referent comú: el millor per a cada poble o ciutat.

La política local és, certament, la més propera als problemes de les persones. Quin alcalde no ha rebut trucades dels seus veïns per un tall de llum -que correspon a una empresa privada i no a l'ajuntament- o quin no ha fet front a les demandes de serveis com la televisió o el correu - també més enllà de la competència municipal. Pensem una mica i ens adonarem que pocs són els que no coneixen el nom del seu alcalde, en moltes ocasions, fins i tot, la seva vida i miracles, i en contraposició quants noms de consellers, de ministres recorda la nostra ciutadania, i no diguem de directors generals de qual-sevol administració supralocal.

Hem iniciat un recorregut que ha tingut, no cal amagar-ho, dificultats i que ha viscut diferents etapes. Les primeres, plenes d'una il·lusió transformadora on alcaldes, alcaldesses, regidors i regidores afrontaren infinitat de limitacions per superar les moltes deficiències que patien els municipis, fins arribar a l'actualitat, on els serveis mínims estan garantits i els governs locals cerquen la constant millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

Des de la nostra corporació, conformada des dels ajuntaments, volem fer-hi un explícit reconeixement a la tasca de tots aquests homes i dones en la figura dels seus alcaldes i alcaldesses. Moltes gràcies a tots. Que afrontem tots plegats, amb renovat esperit de servei, els temps que tenim al davant.

■ **Joan Aregio Navarro**

President de la Diputació de Tarragona

saMcalendari

CALENDARI D'ACTIVITATS MAIG, JUNY, JULIOL

Unitat de Secretaria Intervenció

Servei d'Assistència Municipal

MAIG

1. ESTATS I COMPTES ANUALS

Acabat l'exercici pressupostari, els ens locals elaboraran els estats i comptes anuals establerts a l'article 208 del TRLRHL, que inclouran totes les operacions pressupostàries, independents i auxiliars, patrimonials i de tresoreria realitzades durant l'exercici. Els estats i els comptes anuals seran aprovats pel president de l'entitat local abans del 15 de maig de l'exercici immediatament següent al que corresponguin. El Compte General, format per la intervenció serà sotmès abans de l'1 de juny a informe de la Comissió Especial de Comptes de l'ens local. Posteriorment serà exposat al públic per 15 dies, durant els quals, i durant vuit més, els particulars podran formular al·legacions. Examinades per la Comissió Especial les al·legacions i reclamacions, aquesta emetrà un nou informe que serà sotmès al Ple per tal que el Compte General sigui aprovat abans de l'1 d'octubre. Un cop aprovat es trametrà a la Sindicatura de Comptes, abans del 15 d'octubre.

JUNY

1. MEMÒRIA ANUAL DE SECRETARIA

Durant el primer semestre, els secretaris de les diputacions provincials i dels ajuntaments de municipis de població superior als 8.000 habitants han de redactar una memòria de la gestió corporativa, segons l'article 149 del RD 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, (en endavant ROF). Aquesta memòria, que es podrà ajustar a la circular de la Direcció General d'Administració local de 21 de maig de 1951, s'haurà de trametre al Ministeri d'Administracions Públiques.

2. PUBLICACIÓ D'INFORMACIÓ MUNICIPAL

Segons l'article 197 del ROF, els ajuntaments capitals de província o de més de 50.000 habitants, així com les diputacions provincials, han de publicar almenys una vegada al trimestre, un butlletí d'informació municipal o provincial on s'insereixi un extracte de tots els acords i resolucions adoptats, quan sigui obligatori segons la LRBRL.

ACTIVITATS COMUNES TOTS ELS MESOS DE L'ANY

1. Revisió contínua del padró municipal

D'acord amb la Llei 4/1996, de 10 de gener, de modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (en endavant LRBRL), en relació amb el padró municipal i amb la normativa de desenvolupament dictada per l'INE, mensualment s'han de trametre a aquest ens les variacions produïdes en el padró d'habitants.

Els ajuntaments, d'acord amb l'article 81 del Reglament de població i demarcació territorial de les entitats locals, aprovat pel RD 2612/1996, de 20 de desembre, de modificació del RD 1690/1986, d'11 de juliol, han d'aprovar la revisió dels seus padrons municipals amb referència a l'1 de gener de cada any, formalitzant les alteracions portades a terme durant l'exercici anterior.

2. Cotització al règim general de la Seguretat Social

Abans de cada final de mes s'han de presentar els impresos TC1 i TC2 del personal laboral, funcionaris integrats (procedents de MUNPAL) i funcionaris de nou ingrés (no

procedents de MUNPAL), separats per grups, corresponents al mes anterior.

3. Estadística d'edificació i vivenda

Dins els deu primers dies de cada mes s'han de presentar a la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, els qüestionaris corresponents a les llicències d'obres atorgades en el mes anterior, i l'estadística d'edificació i vivenda establerta a l'Ordre de 29 de maig de 1989, de normes per a l'elaboració de l'edificació i vivenda.

4. Dipòsit de detinguts

D'acord amb l'Ordre de 20 de juliol de 2000, del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, i per tal de percebre les quantitats assignades, els ajuntaments que disposin de custòdia de detinguts han de presentar, cada mes, a la Conselleria de Justícia (Presó de Tarragona) mitjançant certificació acreditativa, el nombre de detinguts o presos per dia, amb indicació de les circumstàncies personals, expedida pel secretari de la corporació o per l'encarregat del dipòsit, amb el visticplau de l'alcalde, on s'acompanyarà còpia certificada de les or-

AGOST DE 2005

dres de detenció, presó, trasllat o llibertat dictada per les autoritats judicials.

5. Tutela financera

L'Ordre de 28 de juny de 1999 del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat va modificar la informació que han de trametre els ens locals i els ens dependents en les sol·licituds d'autorització i en les comunicacions, relatives a la concertació d'operacions de crèdit.

Els deu primers dies de cada mes, els ens locals, els seus organismes autònoms i les societats mercantils de capital íntegrament local han de comunicar a la Direcció General de Política Financera les operacions de crèdit de termini igual o inferior a un any, formalitzades o avalades durant el mes anterior. Aquesta comunicació s'ha d'efectuar mitjançant la tramesa del model CT «Operació de tresoreria» que recull aquesta ordre.

D'altra banda, també han de comunicar a la Direcció General de Política Financera, les operacions de crèdit no subjectes a autorització, de termini superior a un any, que haguessin realitzat. Aquesta comunicació es farà durant els deu dies primers del mes següent al de la formalització, en el mateix ordre amb el que han estat formalitzades.

6. Informació de l'execució del pressupost i dels moviments de tresoreria

El Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, que aprova el Text refós de la Llei d'hisendes locals (en endavant TRLRHL) estableix que l'inter-vector haurà de trametre al ple, informació de l'execució del pressupost i del moviment de tresoreria en els terminis i amb la periodicitat que estableixi el ple.

7. Llicències

El Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, estableix l'obligació de donar publicitat, al tauler d'anuncis de la corporació, dels acords o resolucions de l'atorgament de llicències.

8. Activitats recreatives i els establiments públics

La Llei 10/1990, sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics, estableix que els ajuntaments han de comunicar a la Delegació Territorial de la Generalitat a Tarragona les resolucions relatives a llicències d'obertura de locals dedicats a espectacles i d'establiments de pública concurrència, i també els canvis de titularitat, de raó social o de domicili a l'efecte de les notificacions.

3. ESFORÇ FISCAL

Abans del 30 de juny tots els municipis han de remetre la documentació contemplada a l'art. 93 de la Llei 2/2004, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2005, i que són:

- Una certificació comprensiva que inclogui la recaptació líquida obtinguda l'any 2003 per l'Impost sobre Béns Immobles, l'Impost d'Activitats Econòmiques, l'Impost sobre Vehícles de Tracció Mecànica.
- Una certificació comprensiva que inclogui les bases imposables deduïdes dels padrons de l'any 2003, així com les altes produïdes en els mateixos, corresponents a l'Impost sobre Béns Immobles de Naturalesa Urbana, i dels tipus exigibles en el municipi en els tributs que s'esmenten en el paràgraf anterior.
- Una certificació de les quotes exigibles en l'Impost d'Activitats Econòmiques del 2003, inclosa la incidència de l'aplicació dels coeficients, a que es refereix l'art. 86 del TRLRHL, vigents en aquell període impositiu.

Aquesta informació serà desenvolupada per resolució de la Direcció General de Finançament Territorial, que establirà els models a utilitzar.

JULIOL

1. IRPF

Fins el dia 20 de juliol, l'Ajuntament haurà de presentar a la delegació d'Hisenda la declaració de les quantitats retingudes en el segon trimestre de l'any.

- Retencions i ingressos a compte de rendiments del treball
 - Segon trimestre de l'any
- Model 110**

Fins al dia 20 de juliol es presentarà declaració de la retenció practicada el trimestre anterior per rendiments procedents de l'arrendament d'immobles urbans.

2. IVA

Fins el dia 20 de juliol es presentaran els impresos 300 (règim general) i 310 (règim simplificat) corresponents al segon trimestre de l'any.

3. RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

Abans del 31 de juliol s'ha de presentar, corresponent als funcionaris integrats (procedents de la MUNPAL), els impresos per l'assistència sanitària concertada amb la Seguretat Social TC3/4 i TC2/3. Es presenten els corresponents al segon trimestre de l'any.

4. DEUTE PERPETU A FAVOR DELS AJUNTAMENTS

Els ajuntaments que tinguin inscripcions nominatives de Deute perpetu han de tenir en compte que aquestes inscripcions degudament facturades, s'han de presentar, a la Intervenció d'Hisenda de la seva província, perquè els sigui liquidada i reconeguts els interessos corresponents al venciment del trimestre anterior.

LA BANDA SIMFÒNICA DE LA DIPUTACIÓ DEBUTA AMB UN CONCERT DE CAP D'ANY

A l'acte hi assistiren les primeres autoritats, locals, comarcals i provincials

Aquest any fou la Banda Simfònica de la Diputació de Tarragona l'encarregada de protagonitzar el tradicional concert de Cap d'any que la Diputació de Tarragona ofereix a les primeres autoritats de la demarcació: alcaldes, regidors, presidents del consells comarcals, consellers comarcals, diputats, autoritats vàries i acompanyants. En total unes 750 persones ompliren el Teatre Fortuny de Reus el passat 29 de desembre.

El concert fou presidit per el president de la Diputació de Tarragona, Joan Aregio, que fou acompanyat a la llotja presidencial pel nou arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol, per l'alcalde de Reus en funcions, Josep Morató, pels vicepresidents de la Diputació, Josep Maria Tost, Albert Vallvé i Tomàs Bigorra, així com pels portaveus dels diferents grups polítics amb representació a la institució intercomarcal. Entre els assistents cal destacar també la presència d'una setantena d'alcaldes de les comarques tarragonines i els

presidents del consells comarcals de la demarcació.

El concert d'aquest any fou un esdeveniment especialment entranyable ja que va suposar el debut de la Banda Simfònica de la Diputació de Tarragona. Aquesta jove formació va interpretar un variat repertori sota la direcció del professor de l'Escola de Música i Conservatori de Reus, Joan Ramon Reverté. La banda està formada per més de 120 alumnes alumnes de vent, percussió, contrabaix i violoncel dels tres conservatoris de la Diputació. Aquest ha estat un projecte que té com a objectius complementar la formació pedagògica que s'ofereix als centres, així com potenciar l'interès de la societat vers la música simfònica.

INUGURACIÓ DE LA ROTONDA D'ACCÉS DEL RAVAL DE CRISTO A ROQUETES

El passat mes de desembre, el president de la Diputació de Tarragona, Joan Aregio, acompanyat per diferents diputats provincials es va desplaçar a Roquetes per inaugurar la Ronda del Pont de la Via, ubicada a la Raval de Cristo.

Les obres han consistit en la construcció d'una rotonda en

el punt quilomètric 29,150 de la carretera TV-3421, en el tram entre Mas de Barberans i Roquetes, per solucionar un punt molt conflictiu en la cruïlla de l'accés al Raval de Cristo pel carrer Sagrat Cor i l'estret pont sobre una desapareguda via de ferrocarril.

Aquesta millora ha estat vital pel Raval de Cristo, ja que aquest tram és un dels accessos més importants al nucli urbà. Al mateix temps ha permès eliminar un punt molt conflictiu d'accés a la població i al trànsit de la carretera de Mas de Barberans a Roquetes amb l'eliminació de l'antic pont, construït sobre una profunda trinxera d'una desapareguda via de ferrocarril, que tenia una amplada insuficient per encabir els dos sentits de la circulació. Aquest antic pont era un punt perillós i incòmode per al trànsit degut a la mala visibilitat i als revolts que hi havia, tant d'entrada com de sortida.

El pressupost de l'obra executada ha suposat una inversió total de 428.513,41 euros. El termini d'execució de l'obra ha estat de 9 mesos, realitzada per l'empresa constructora Luís Batalla, S.A., amb la redacció del projecte i la direcció de les

obres a càrrec dels Serveis Tècnics Territorials de la Diputació de Tarragona.

DESAPAREIX L'EDICIÓ EN PAPER DEL BUTLLETÍ OFICIAL DE LA PROVÍNCIA (BOP)

Des de l'1 de gener es pot consultar el BOP a Internet gratuïtament a través de l'adreça: <http://ebop.altanet.org>

La Diputació de Tarragona, dins la seva línia d'actuació de millora contínua i de modernització dels procediments i els instruments de treball, ha introduït canvis importants en el servei del BOP (Butlletí Oficial de la Província) per l'any 2005. En destaquen principalment la substitució de l'edició tradicional en paper per l'edició electrònica i la reducció de les tarifes com a conseqüència de la reducció de costos.

L'edició electrònica del BOP de Tarragona és gratuïta i afegeix una gran varietat de serveis que faciliten, a tots els usuaris, l'accés a la informació, entre d'altres utilitats. Destaquen essencialment, l'e-sumari, que afegeix al sumari tradicional la relació de les insercions amb el seu corresponent resum i amb accés di-

recte al seu contingut en format HTML (text) o PDF (equivalent al format paper); la cerca guiada que permet que qualsevol usuari pugui cercar informació d'una forma àgil i efectiva i amb accés directe al contingut de les insercions, i la taula de convocatòries que és la relació de les places i llocs de treball convocats que els diferents organismes han publicat a aquest BOP i amb *link* directe al contingut de la publicació. L'accés a l'e-BOP es realitza a través de la plana web de la Diputació de Tarragona <http://altanet.org> o bé directament a l'adreça <http://ebop.altanet.org>

Aquesta iniciativa s'inclou dins una sèrie d'actuacions encaminades a facilitar els usuaris totes les actuacions relacionades amb la tramitació i cerca de les insercions publicades al BOP, de tal manera que es divulguin temes que puguin ser d'interès tant per les institucions com pels ciutadans. De forma simultània i en la mateixa línia d'actuació, s'estan donant altres serveis, com per exemple la comunicació a l'emissor de la data de publicació de la inserció tramesa o la comunicació de la taxa de publicació.

Així mateix, s'ha ofert als ajuntaments i consells comarcals de la província de Tarragona la possibilitat d'incorporar a la seva plana web tota la informació que ha publicat al BOP de Tarragona durant l'any en curs, mitjançant la inclusió d'un *link* que facilita la Diputació, per tal que els habitants hi trobin la informació municipal directament a la web del seu municipi.

Amb aquestes iniciatives es pretén aprofundir en el principi de transparència administrativa, tan vital en les democràcies modernes, per tal d'apropar la informació oficial als seus destinataris i així fomentar la participació dels ciutadans en els afers públics que els afecten.

EL PLA DE GASIFICACIÓ JA HA BENEFICIAT 5 MUNICIPIS DE LA DEMARCACIÓ

La Diputació de Tarragona va aprovar atorgar subvencions a 5 ajuntaments de la demarcació per a les xarxes locals de gas. Aquestes subvencions s'inclouen dins del Pla de Gasificació de la Diputació de Tarragona aprovat l'agost de 2004.

Aquest pla dona ajuts econòmics per als municipis de fins a 2.000 habitants per tal que puguin ampliar o millorar les xarxes de gas que hi ha o senzillament crear-ne de noves. El pla, doncs, s'insereix dins la política de la Diputació de donar suport als municipis de les comarques tarragonines, especialment aquells més petites i amb menys recursos.

El total de peticions d'ajut que han arribat a data d'avui és de 18. De moment, se n'han aprovat 5 mentre que les altres resten pendents d'aprovació fins que el Departament Tècnic de la Diputació en faci un informe favorable.

Les subvencions que ja han estat aprovades són les següents:

Municipi	Pressupost S/IVA	Subvenció a satisfer
Lilla (Montblanc)	81.697,40	40.848,70
Prat de Comte	83.769,06	41.884,53
Almóster	250.101,11	120.000,00
Gratallops	122.571,00	60.000,00
Vilaplana	24.152,34	12.076,17

INUAGURACIÓ DE LA CIRCUMVAL·LACIÓ DE NULLES

La Diputació de Tarragona ha finalitzat les obres de la carretera TV- 2035 de Nulles direcció Valls per Bellavista. L'acte d'inauguració, que va coincidir amb la Festa Major d'hivern de la població, va ser presidida

pel president de la Diputació, Joan Aregio, i per l'alcalde de Nulles, Francesc Boronat. Al mateix van assistir els membres de la corporació municipal i una àmplia representació de diputats provincials, Josep Maria Llobet, Joaquim Nin, Josep Maria Tost i Jaume Cases. Així com el president del Consell comarcal de l'Alt Camp, Josep Jesús Escoda.

Les obres han consistit en la construcció d'una nova carretera de circumval·lació a la població de Nulles per solucionar el problema existent del trànsit per dins del nucli urbà de Nulles i per millorar un pas existent molt estret per sota la via fèrria d'una alçada inferior a 3 m que impedia el pas del trànsit de camions i autocars. Aquestes intervencions han suposat una gran millora per tots els usuaris d'aquesta carretera que ara podran circular amb una major seguretat.

Les obres que han durat 19 mesos, han estat realitzades per l'empresa M. i J. Gruas, S.A. mentre que la redacció del projecte i la direcció de les obres han anat a càrrec dels Serveis Tècnics Territorials de la Diputació de Tarragona. El pressupost de l'obra executada ha suposat una inversió total d'1.421.912 EUR. Totes aquestes quantitats han estat pagades íntegrament per la Diputació de Tarragona.

INAUGURADA L'EXPOSICIÓ ITINERANT: EL MONTSANT, DESCOBREIX-LO

La població de Scala Dei va acollir el passats mesos de febrer i març una interessant exposició sobre el Montsant i el seu entorn, sota el títol: Montsant, descobreix-lo. L'exposició està organitzada per la Diputació de Tarragona, el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i el Parc Natural de Montsant.

Aquesta exposició consta de 16 panells fotogràfics i explicatius on es mostra la flora, la fauna i el patrimoni del Montsant, i en concret, de les poblacions de Scala Dei, la Morera, Cornudella, Ulldemolins, Margalef, la Bisbal de Falset, Cabacés, la Figuera, la Vilella Alta i la Vilella Baixa. La mostra es complementa amb una projecció de diapositives que recullen els principals indrets turístics i paisatgístics del Parc Natural del Montsant.

L'objectiu d'aquesta exposició és donar a conèixer l'actiu d'aquest territori, moltes vegades oblidat, a tot Catalunya. L'exposició serà itinerant i recorrerà tots aquells pobles que ho sol·licitin. Iniciarà el seu recorregut pel pobles del Priorat, després s'exhibirà als pobles de la demarcació de Tarragona i, finalment, per diferents pobles de tot Catalunya.

LA DIPUTACIÓ DÓN'A AJUDA TÈCNICA D'ARQUITECTURA ALS AJUNTAMENTS DE LA NOSTRA DEMARCACIÓ

La Diputació de Tarragona, a través de la Unitat d'Arquitectura Municipal del Servei d'Assistència Municipal, ha desenvolupat durant els últims 6 mesos diverses actuacions d'ajuda tècnica a municipis de la demarcació per la redacció de projectes arquitectònics, diverses valoracions sobre solars i edificis i direcció d'obres de titularitat municipal.

D'entre les actuacions realitzades durant aquest període destaquen les direccions d'obra d'enderrocament d'un edifici per construir-ne un de nou per a equipaments a la Fatarella, l'adequació de la zona d'esbarjo de Vallclara, l'enderrocament d'habitatges com a conseqüència de l'obra d'urbanització d'un local municipal per ubicar-hi el Museu Rural d'Eines del Camp de Vallfogona de Riucorb, les obres d'ampliació de les escoles de Rodonyà i la construcció d'un alberg a Santes Creus.

Pel que fa a la redacció de projectes es poden destacar l'adquisició d'equipament i mobiliari de l'edifici del nou Ajuntament de Masroig, la restauració i il·luminació de l'església parroquial de Sant Ramon

de Penyafort de Masllorenç, la pista poliesportiva d'Albinyana, el projecte de construcció d'una vivenda per a persones discapacitades (fundació privada Mercè Pla) a Alcanar i el cobriment de la pista poliesportiva de Garcia. A més, s'han realitzat diversos reportatges fotogràfics a Vilaplana i l'Aleixar per construcció d'habitatges i un informe sobre Urbanisme i Ordenació del Territori a Torredembarra.

Actualment s'està treballant en les obres de la Casa de la Vila de Masllorenç i la direcció de la construcció del nou Ajuntament, el local de la Gent Gran i Museu del Masroig, l'arranjament de clavegueres al voltant de l'església parroquial dins de l'obra de l'arranjament del mur de Bassot de Vilalba dels Arcs, la primera i segona fase de les obres d'arranjament de l'església Sant Pere Ad Vincula de Mont-ral i la construcció del Pavelló poliesportiu de Bellvei.

Una tasca important per la Diputació és la restauració d'edificis antics. Durant els últims mesos s'ha treballat en la rehabilitació del Casal Municipal d'Horta de Sant Joan, l'edifici multifuncional de Vilabella, la

biblioteca Municipal, el centre polivalent i la rehabilitació de l'edifici de Can Freixas destinat a usos juvenils i culturals per a entitats cíviques del municipi de l'Arboç, els vestidors del camp de futbol de Masllorenç, el projecte de llar d'infants a Ulldecona, el Casal d'avis i centre de serveis socials de la Palma d'Ebre, la modernització de l'edifici Rossinyol de Vilalba dels Arcs i l'ampliació de la guarderia municipal de Puigpelat.

EL PATRONAT DE TURISME LLIURA SIS PROJECTES DE DESENVOLUPAMENT TURÍSTIC A MUNICIPIS DE LA DEMARCACIÓ

El Patronat de la Costa Daurada, mitjançant un conveni de col·laboració amb la Universitat Rovira i Virgili, ha preparat sis plans de desenvolupament turístic per a Albinyana, El Montmell, Nulles, Sarral, La Sénia i Vimbodí.

Mitjançant aquest acord el patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona posa a l'abast dels ajuntaments amb una dimensió reduïda o amb limitacions pressupostàries els següents serveis: inventari de recursos, establiment de la potencialitat turística, anàlisi de

la demanda, definició de les estratègies d'actuació, estructuració de l'oferta turística i creació de productes turístics. D'aquesta manera s'elabora un informe explicatiu per a cada municipi que permet que el seu ajuntament pugui afrontar el repte del turisme de manera racional i sostenible.

El servei d'assistència municipal en Turisme es va crear el 1998. Des d'aquell moment s'han desenvolupat un total de 44 projectes d'assistència tècnica. Aquest programa persegueix incrementar el volum i la qualitat dels serveis que la Diputació pot proporcionar als ajuntaments i als consells comarcals pel que fa a la seva activitat turística.

LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA IMPULSA LA CREACIÓ DEL CONSELL PER AL DESENVOLUPAMENT DE LES AGENDES 21 LOCALS A LES COMARQUES DE TARRAGONA

El passat mes de febrer va tenir lloc la sessió preliminar del Consell per al Desenvolupament de les Agendes 21 Locals a les comarques de Tarragona o CODAT 21. Segons les declaracions de Josep

Maria Tost, diputat provincial encarregat de la Comissió de Medi Ambient, «amb la seva creació, la Diputació de Tarragona vol promoure l'espai de trobada, de reflexió, d'intercanvi, participació, consens i satisfacció dels municipis tarragonins interessats a avançar cap a la sostenibilitat i cap a la millora dels seus municipis i de la qualitat de vida, tant ara com en el futur».

Aquest espai neix de la constatació que, en un context cada cop més global, els ens locals i els ciutadans prenen també més importància i cada vegada és més necessària la cooperació i l'intercanvi d'experiències, la modernització i l'avanç cap a la sostenibilitat des de la promoció d'eines que ho facin possible, com és l'Agenda 21, i des de l'intercanvi i la gestió del coneixement. Alhora, els municipis són els qui coneixen millor les realitats locals les seves pròpies necessitats i les dels seus veïns, així com les dificultats que es troben en la seva realitat quotidiana i en la gestió municipal. Per això cal que el Consell les conegui i que les seves línies d'actuació s'hi adequin.

Així doncs, en aquesta sessió preliminar del CODAT 21 es pretenia detectar aquestes necessitats, dificultats i expectatives dels municipis per avançar cap a la sostenibilitat i proposar línies d'actuació de forma consensuada, mitjançant la proposició oberta dels participants.

De fet, des de l'any 2000, el SAM dona suport als municipis per a l'elaboració de les Agendes 21 Locals, que són plans estratègics perquè els municipis de la demarcació avancin cap a la sostenibilitat i la millora de la qualitat de vida amb la implicació dels veïns. Ja hi ha 50 municipis de la demarcació adherits al Programa d'Agenda 21 i ara, amb l'impuls del CODAT21, es desitja fer un pas més enllà i promoure la interrelació i cooperació d'aquests municipis, així com difondre la importància d'aquells que ja han iniciat el procés.

És per aquest motiu, i essent conscients de la necessitat que la ciutadania participi en aquests processos, que el Servei d'Assistència Municipal de la Diputació de Tarragona ha editat un opuscle informatiu amb el lema «Agendes 21, millorem els nostres municipis», el qual es va presentar en el transcurs d'aquesta sessió preliminar del CODAT21, amb el qual el SAM vol difondre la importància de les Agendes 21 locals als ciutadans d'arreu de la demarcació de Tarragona.

3.140 PERSONES S'HAN FORMAT A LES NOSTRES AULES

La Unitat de Formació del Servei d'Assistència Municipal (SAM) de la Diputació de Tarragona ha tancat l'exercici 2004 amb un total de 127 activitats formatives, que han representat 2.261 hores de formació impartides.

La Diputació de Tarragona ha organitzat aquestes activitats formatives en col·laboració amb diferents entitats. La majoria dels cursos han anat dirigits als empleats de les administracions locals de la província de Tarragona. En aquest sentit cal destacar les que s'han realitzat per millorar les seves habilitats per atendre als ciutadans, per adquirir un major domini de programes informàtics i per ampliar els coneixements tècnics propis dels diversos àmbits d'actuació.

També s'han organitzat altres activitats formatives dirigides a professionals del sector privat. Entre les activitats formatives d'interès general podem destacar les relacionades amb les tecnologies de la Informació i la comunicació, com la jornada realitzada sobre "La signatura electrònica en un suport segur: la targeta criptogràfica", les relacionades amb el sector turístic com el curs de "Qualitat al sector turístic. Models i sistemes per a la gestió de la qualitat" i el Mestratge en "Gestió i Dret Local".

àmbit ECONÒMIC

NOVA INSTRUCCIÓ DE COMPTABILITAT

| Mari Pau **Bachiller Rivera**

Serveis Econòmics Municipals de la Diputació de Tarragona

El 23 de novembre de 2004, es van aprovar les Instruccions dels nous models de comptabilitat local que entraran en vigor el dia 1 de gener de 2006.

Fins ara disposàvem de dos models; el normal i el simplificat (aplicables des de l'1/1/92) però a partir del 2006, el sistema comptable local s'articularà a través de tres models:

- Un model normal, el més complex, aprovat per Ordre EHA/4041/2004, de 23 de novembre, per la que s'apro-

va la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

- Dos models simplificats, el simplificat, pròpiament dit, aprovat per Ordre EHA/4042/2004, de 23 de novembre, per la que s'aprova la Instrucció del model simplificat de comptabilitat local, i, el més senzill que s'anomena bàsic, aprovat per Ordre EHA/4040/2004, de 23 de novembre, per la que s'aprova la Instrucció del model bàsic de comptabilitat local.

L'àmbit d'aplicació es delimita en funció de la població i l'import del pressupost:

MODEL BÀSIC

Entitats locals sense organismes autònoms, societats mercantils o entitats públiques empresarials dependents, amb un nivell de pressupost (últimes previsions inicials dels ingressos aprovades per l'entitat) no superior als 300.000 EUR.

MODEL SIMPLIFICAT

1. Municipis amb un pressupost (últimes previsions inicials dels ingressos aprovades per l'entitat, i si s'escau, en termes consolidats) que no excedeixi de 300.000 EUR, independentment de la seva població. (Aquests municipis poden també aplicar la Instrucció del Model bàsic de comptabilitat local si no disposen d'ens dependents).

2. Municipis amb un Pressupost superior als 300.000 EUR però que no excedeixi de 3.000.000 EUR quan la seva població no sobrepassi els 5.000 habitants.

3. Les altres entitats locals (comarques, mancomunitats, entitats d'àmbit territorial inferior al municipi...) sempre que el seu pressupost no superi els 3.000.000 EUR.

4. Els organismes autònoms dependents de les entitats locals relacionades.

MODEL NORMAL

1. Municipis amb un pressupost (últimes previsions inicials dels ingressos aprovades per l'entitat, i si s'escau, en termes consolidats) superior als 3.000.000 EUR, independentment de la seva població.
2. Municipis amb un pressupost igual o inferior a 3.000.000 EUR i superior a 300.000 EUR, amb una població que excedeixi dels 5.000 habitants.
3. També s'aplicarà a les altres entitats locals (província, illa, comarca, mancomunitats...) sempre que el seu pressupost superi els 3.000.000 EUR.
4. Els organismes autònoms dependents de les entitats locals relacionades.
5. Amb caràcter voluntari, les entitats locals incloses en l'àmbit d'aplicació de la Instrucció del model simplificat de comptabilitat local.

Les societats mercantils dependents d'entitats locals, adaptaran la seva comptabilitat a les disposicions del Codi de Comerç i resta de legislació mercantil i al PGC, sent d'aplicació aquesta Instrucció o la del model Simplificat, en funció del model que adopti l'ens matriu, únicament en relació a la rendició de comptes als òrgans de control extern.

Si en un exercici s'incrementa el pressupost i ja no es pot aplicar el model bàsic o el simplificat, es fixarà un període de tres anys durant el qual s'haurà de mantenir aquest increment. El canvi de model comptable sortirà efecte amb caràcter obligatori, des de l'1 de gener següent a l'entrada en vigor del 3r pressupost consecutiu superior al límit establert.

A continuació es relacionen les característiques principals dels tres models comptables:

MODEL BÀSIC DEL SISTEMA D'INFORMACIÓ COMPTABLE PER L'ADMINISTRACIÓ LOCAL (SICAL - BÀSIC):

El model bàsic s'adreça a entitats de petita dimensió. És d'aplicació voluntària i resulta molt simple, a fi i efecte d'afavorir el compliment de l'obligació de retre els comptes.

Es fixa el mètode de la partida simple com a procediment a seguir en el registre de les operacions, la qual cosa, suposa

una gran simplificació respecte la regulació anterior.

Al regular el suport dels registres comptables s'estableix com a norma general la utilització de procediments i mitjans informàtics tant en el tractament de dades com en l'arxiu i conservació de la informació tot i que també s'obre la porta a l'existència dels tradicionals llibres de comptabilitat per aportar flexibilitat, especialment en relació a les entitats de menys recursos i petita dimensió.

En relació als llibres de comptabilitat, a diferència de la regulació anterior, es deixa llibertat de disseny a les entitats locals que optin per aquesta via sempre que es respectin els mínims establerts en la pròpia instrucció, en relació amb les operacions a registrar i les dades a reflectir en les diferents àrees comptables.

El SICAL - Bàsic té per objecte registrar les operacions de naturalesa pressupostària i no pressupostària que es produeixin en l'àmbit de l'entitat local.

Hauran de tenir reflex comptable les següents operacions:

a) Crèdits del pressupost de despeses de cadascun dels exercicis i les seves modificacions, compromisos de despesa, obligacions reconegudes i pagaments (adequat control en la seva execució).

b) Pagaments d'obligacions de pressupostos tancats, rectificacions i baixes que puguin afectar als saldos pendents de pagament corresponents a aquestes obligacions.

c) Compromisos de despesa a què es refereix l'article 174 del TRLRHL.

d) Les previsions del pressupost d'ingressos de cada exercici, les seves modificacions i totes aquelles operacions de gestió dels recursos de l'entitat local que donen lloc al reconeixement de drets pressupostaris, la seva recaptació o la baixa en comptes, més les obligacions de pagament que es deriven de devolucions, els pagaments d'aquestes devolucions i altres operacions que suposen rectificacions o baixes en l'import d'aquests saldos creditors.

e) La recaptació de drets de pressupostos tancats, rectificacions i baixes que poguessin afectar els saldos pendents de cobrament corresponents a aquests drets.

f) Cobraments, pagaments i altres operacions que suposen el naixement, cancel·lació o rectificació de saldos de caràcter no pressupostari.

g) Variacions que es produeixin en les caixes i comptes bancaris que formen la tresoreria de l'entitat per tal que es pugui conèixer la disponibilitat.

tat que hi ha en cada moment. Segons aquesta instrucció de comptabilitat, no es consideraran com a tresoreria d'aquestes entitats, els fons lliurats en concepte de pagaments a justificar o les bestretes de caixa fixa.

h) Les operacions d'endeutament seran les que suposin el naixement o cancel·lació d'obligacions derivades de préstecs o crèdits; interessos derivats d'aquests passius que s'imputen al pressupost de despeses; la constitució i cancel·lació de fiances i dipòsits rebuts que siguin objecte d'imputació pressupostària i totes les operacions de similar naturalesa que donen lloc a l'origen de situacions passives de l'entitat en relació a tercers.

i) Realització d'ingressos pressupostaris conseqüència d'aportacions de tercers aliens a l'entitat local per a finançar, totalment o parcialment, una despesa concreta, amb l'objecte de relacionar adequadament aquests ingressos amb les obligacions pressupostàries que es derivin de la realització de la despesa en qüestió.

Aquestes operacions s'integraran en els sistemes o àrees següents:

- a)** Pressupost de despeses.
- b)** Pressupost d'ingressos.
- c)** Operacions no pressupostàries.
- d)** Tresoreria.
- e)** Endeutament.
- f)** Recursos afectats.

Les anotacions a realitzar en cadascuna d'aquestes àrees,

segons el contingut que per a les mateixes s'acaba d'indicar, s'efectuarà prenent com a base, les dades de les operacions que, d'acord amb el que s'ha previst, han de ser objecte de registre.

El compte general estarà constituït pel compte de la pròpia Entitat local i es compondrà de les parts següents:

- Liquidació del Pressupost (liquidació del pressupost de despeses; liquidació del pressupost d'ingressos i resultat pressupostari).

- Informació sobre execució pressupostària (devolucions d'ingressos; obligacions de pressupostos tancats; drets a cobrar de pressupostos tancats; compromisos de despesa amb càrrec a pressupostos d'exercicis posteriors; recursos afectats i romanent de tresoreria).

- Informació sobre tresoreria (cobraments del pressupost d'ingressos corrent; cobraments dels pressupostos d'ingressos tancats; cobraments d'operacions no pressupostàries; pagaments del pressupost de despeses corrents; pagaments de pressupostos de despeses tancats; pagaments d'operacions no pressupostàries; saldo inicial de tresoreria i saldo final de tresoreria).

- Informació sobre endeutament (préstecs i crèdits; operacions de tresoreria; fiances i dipòsits i altres passius).

- Informació sobre operacions no pressupostàries (operacions

no pressupostàries de naturalesa deutora i creditora).

La informació complementària a afegir al compte general, es limita a l'acta d'arqueig de les existències en caixa i a les notes o certificacions dels saldos bancaris que s'acompanyaran, de l'oportú estat conciliatori.

S'estableix la possibilitat d'utilitzar mitjans electrònics, informàtics o telemàtics per la remissió de la informació comptable als òrgans de control extern.

MODEL SIMPLIFICAT DEL SISTEMA D'INFORMACIÓ COMPTABLE PER L'ADMINISTRACIÓ LOCAL (SICAL - SIMPLIFICAT):

El model comptable simplificat es caracteritza per tractar-se d'un model comptable centralitzat, amb independència del lloc físic on es capturin les operacions. Aquestes, es registren a més de pel mètode de partida simple, pel mètode de partida doble, aplicant el pla de comptes local simplificat.

Es presenta com a novetat l'obligatorietat d'efectuar a través del SICAL - Simplificat el seguiment i control dels romanents de crèdit i de les despeses amb finançament afectat.

El seguiment i control dels pagaments a justificar i de les bestretes de caixa fixa es configura com opcional per l'entitat.

S'hauran de registrar totes les operacions de naturalesa pressupostària, econòmica, financera i patrimonial que es produeixin en l'àmbit de l'entitat comptable (cadascuna de les entitats locals i cadascun dels seus organismes autònoms).

Amb la finalitat de facilitar la comprensió d'aquest pla de comptes simplificat, s'exposen les novetats més significatives en relació amb l'anterior instrucció del tractament especial simplificat, per entitats locals d'àmbit territorial amb població inferior a 5.000 habitants:

1. S'eliminen els comptes de 2n ordre.

2. En relació amb el quadre de comptes, l'estructura per grups es veu modificada de la següent manera: desapareix el grup 8 «Resultats» i el seu contingut es recull en comptes del grup 6 i 7 («Compres i despeses per naturalesa» i «Vendes i ingressos per naturalesa», respectivament) i en el grup 1, «Finançament Bàsic» (en el compte 129 «Resultats de l'exercici»).

3. El grup zero, que abans recollia comptes de control pressupostari i d'ordre» passa a contenir exclusivament comptes de control pressupostari. Per tant, totes les operacions que abans es representaven a través de comptes d'ordre, ara restaran excloses del registre de la partida doble.

4. Finançament bàsic (Grup 1): El subgrup 10 «Patrimoni» es completa amb el compte 101 «Patrimoni rebut en adscripció».

Les subvencions de capital que venien registrant-se a través del compte 140 «Subvencions de capital rebudes» es traslladen al grup 7, Subgrup 75, «Vendes i ingressos per naturalesa», ja que es consideren ingressos econòmics de l'exercici en què es reben, juntament amb les transferències i subvencions de naturalesa corrent.

En relació a l'endeutament, el grup 1 passa a recollir, exclusivament, operacions de crèdit a llarg termini, traslladant-se els préstecs a curt termini rebuts d'ens del sector públic, que es registraven a través del compte 161 «Préstecs a curt termini», al grup 5 «Comptes financeres», de manera que desapareix com a criteri de classificació de l'endeutament la pertinença del prestamista, o no, al sector públic, i es classificaran segons el termini.

5. Immobilitzat (Grup 2): S'inclou un nou subgrup, amb el número 24, per recollir els béns integrants del patrimoni públic del sòl, ja que es configura com un patrimoni separat de la resta de béns de l'entitat.

6. Creditors i deutors (Grup 4): S'elimina el compte que venia recollint els reintegraments de pagaments de pressupost corrent (407), per tant, es deixa d'incloure en els comptes anuals,

informació sobre aquestes operacions.

S'inclou un nou subgrup, el 41, «Creditors no pressupostaris», per recollir els deutes de caràcter no pressupostari i naturalesa no financera que venien recollint-se en el grup 5, «Comptes financeres».

S'inclou un nou compte, el 413, «Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost». Aquest compte recollirà obligacions vençudes a final d'exercici que corresponen a despeses realitzades o a béns i serveis rebuts durant l'any, que no han pogut aplicar-se al pressupost de l'exercici i la seva aplicació és procedent.

L'ajornament i fraccionament de drets de cobrament derivats de l'execució del pressupost passa a tenir un nou tractament comptable: si com a conseqüència del diferiment del venciment d'un dret, aquest venciment es produeix en un exercici posterior, haurà de fer-se la seva reclassificació en el balanç i a la seva anul·lació pressupostària, ja que haurà d'aplicar-se al pressupost en vigor en l'exercici del seu nou venciment. Amb aquesta finalitat, en els comptes del subgrup 43, «Deutors pressupostaris», que recullen els drets anul·lats, s'inclouen tant els anul·lats per anul·lació de liquidacions com els anul·lats per ajornament i fraccionament, i en el subgrup 44, «Deutors no pressupostaris», s'inclouen els comptes 443, «Deutors a

curt termini per ajornament i fraccionament», i 444, «Deutors a llarg termini per ajornament i fraccionament».

S'obren comptes en el subgrup 43 per recollir les cancel·lacions de drets per cobrament en espècie, prescripció, insolvències i altres causes.

S'inclou un nou subgrup, el 44, «Deutors no pressupostaris», per recollir els drets de cobrament de caràcter no pressupostari i naturalesa no financera, que venien recollint-se en el subgrup 5, «Comptes financeres».

Es crea un compte específic, el 490, «Provisió per a insolvències», amb la finalitat de reflectir els drets pendents de cobrament que es consideren de difícil o impossible recaptació.

7. Comptes financers (Grup 5): Es traslladen al grup 4 «Creditors i deutors» els comptes representatius de deutes i drets de cobrament de caràcter no pressupostari que no derivin d'operacions financeres.

Com a conseqüència del nou tractament comptable que passen a tenir les provisions de fons per a pagaments a justifi-

car o bestretes de caixa fixa, aquestes es recolliran en un compte específic, el 558. Això és conseqüència de què es consideren fons públics i han de formar part integrant de la tresoreria de l'entitat fins que el caixer pagui als creditors finals. Per tant, les quantitats que s'entreguen als caixers per aquestes finalitats, no suposen una sortida de fons de la tresoreria de l'entitat, sinó una simple descentralització de la tresoreria (d'un compte operatiu a un compte restringit de pagaments de la que disposa l'habilitat o caixer en la forma que tingui regulada l'entitat).

En els pagaments a justificar la imputació pressupostària es produeix en el moment de l'expedició de l'ordre de pagament, encara que la imputació econòmica es demora fins al moment de la justificació dels fons per l'habilitat. En les bestretes de caixa fixa, la imputació econòmica i la pressupostària es produeixen en la justificació dels fons pel caixer.

En el subgrup 57, «Tresoreria», es crea un compte per recollir la caixa restringida de pagaments i un altre pels comptes bancaris restringits de pagaments.

S'inclouen comptes específics per recollir les despeses i els ingressos anticipats i diferits, de naturalesa financera.

8. Compres i despeses per naturalesa (Grup 6): S'inclouen els comptes per a recollir les pèrdues que fins ara, es registren al grup 8 de Resultats.

9. Vendes i ingressos per naturalesa (Grup 7): Els ingressos ara es classifiquen per la seva naturalesa i no per criteris inspirats en rúbriques de comptabilitat nacional com es feia anteriorment.

S'assigna compte de primer ordre a cadascun dels impostos municipals.

S'inclouen comptes específics per recollir les quotes d'urbanització (745) i els ingressos per la substitució de l'aprofitament urbanístic corresponent a l'Administració pel seu equivalent en metàl·lic (746).

S'inclouen els comptes per recollir els beneficis que fins ara, es registren al grup 8 de Resultats.

L'operatòria comptable és pràcticament igual per al model normal que per al simplificat, però aquest últim, amb determinades simplificacions. A continuació es relacionen les més significatives:

- eliminació de tots els comptes de segon ordre tal i com s'ha comentat;
- s'ha suprimit el subgrup 23, «Inversions gestionades per a altres ens públics»;
- s'eliminen els comptes representatius de les provisions cor-

rectores de valor, excepte el 490, «Provisions per a insolvències». Per aquestes correccions de valor eliminades, a l'igual que per a la resta d'operacions considerades poc usuals, regeix el criteri de supletorietat del pla de comptes normal.

Per tant, l'entitat, només estarà obligada a dotar provisions per depreciació de l'immobilitzat, per depreciació d'inversions financeres o per insolvències de deutors per operacions no pròpies de la seva activitat habitual, quan tinguin rellevància, és a dir, quan la falta de dotació produeixi una alteració substancial de la imatge fidel que els comptes anuals de l'entitat hagin de mostrar.

- Se suprimeix també el subgrup 14, «Provisions per a riscos i despeses» (l'entitat únicament estarà obligada a dotar provisions per responsabilitats o per a grans reparacions quan la falta de dotació produeixi una alteració substancial de la imatge fidel que els comptes anuals de l'ens hagin de mostrar).

- S'elimina el subgrup 48, «Ajustaments per periodificació», però es manté el subgrup 58, «Ajustaments per periodificació», que és per reflectir les despeses i ingressos anticipats de caràcter financer.

- En el subgrup 21, «Immobilitzacions immaterials», s'ha obert un únic compte en el que es registrarà qualsevol tipus d'immobilitzat immaterial.
- En el subgrup 25, s'obre un sol compte per registrar l'adquisició de qualsevol tipus d'inversió financera a llarg termini. No

s'habilita compte per recollir els interessos a cobrar a llarg termini, per tant, en cas de necessitat, s'hauran d'utilitzar els comptes previstos per aquest efecte en el Pla de Comptes Normal.

- En el subgrup 27, «Despeses a distribuir en diversos exercicis», s'inclou un únic compte el 270, amb la mateixa denominació que la del grup, a través del qual es registraran totes les despeses amb una imputació al resultat econòmic patrimonial per tenir projecció econòmica futura.

En relació als comptes anuals, s'assenyala que aquests estan formats per:

a) El balanç:

Recull la posició del patrimoni al tancament de l'exercici estructurant-se a través de dues masses: actiu (béns i drets i possibles despeses a distribuir en diversos exercicis) i passiu (obligacions i fons propis). Cadascuna d'aquestes masses es desenvolupa en agrupacions que representen elements patrimonials homogenis.

b) El Compte de resultats econòmic-patrimonial.

Presenta l'estalvi positiu o negatiu, d'un exercici, obtingut per comparació de les despeses i pèrdues i dels ingressos i beneficis de l'exercici.

c) L'estat de liquidació del pressupost.

Presenta la liquidació del pressupost de despeses, la liquidació del pressupost d'ingressos i el resultat pressupostari.

d) La memòria.

La memòria recull la informació mínima a complimentar, per això s'ha d'afegir tota la informació no contemplada que calgui per reflectir la imatge fidel.

S'estructura en 18 apartats. Completa, amplia i comenta la informació continguda en el balanç, el compte de resultats econòmic patrimonial i l'estat de liquidació del pressupost.

En comparació amb el model comptable normal, s'ha suprimit la següent informació per considerar-se poc rellevant per aquest tipus d'entitats:

1. Quadre de finançament.
2. Informació sobre l'execució de projectes de despesa.
3. Informació sobre els compromisos d'ingressos de pressupost corrent i de pressupostos futurs.
4. Variació de resultats pressupostaris d'exercicis anteriors.

MODEL NORMAL DEL SISTEMA D'INFORMACIÓ COMPTABLE PER L'ADMINISTRACIÓ LOCAL (SICAL - NORMAL):

La instrucció estableix que s'han de registrar totes les operacions de naturalesa presupostària, econòmica, financera i patrimonial que es produeixen en l'àmbit de l'entitat comptable.

Tal i com s'ha comentat, l'operatòria comptable que es recull al model normal i simplificat es pràcticament la mateixa, exceptuant diverses simplificacions anteriorment relacionades.

Una novetat és l'obligatorietat d'efectuar a través del SICAL - Normal el seguiment i control dels projectes de despesa, pagaments a justificar i les bestretes de caixa fixa que en el model simplificat tenia caràcter voluntari.

La instrucció del model normal i la del simplificat, donen un gran impuls a la utilització dels mitjans electrònics, informàtics i telemàtics en la funció comptable tal i com estableix l'art. 45.5 de la LRJAP-PAC, garantint l'autenticitat, integritat, conservació i la recepció per l'interessat. En conseqüència, en el model simplificat i normal desa-

pareix l'obligació d'obtenir i conservar els llibres de comptabilitat tradicionals en paper, establint-se que les bases de dades del sistema informàtic on estan els registres comptables són el suport suficient per portar la comptabilitat de l'entitat (per tant, desapareix la concepció tradicional del llibre de comptabilitat i el substitueix per la base de dades comptables, sent la pròpia entitat la que determini l'estructura concreta d'aquesta).

Respecte els justificants de les operacions, es disposa que tot acte que hagi de donar lloc a anotacions en el SICAL - Normal haurà d'estar degudament acreditat amb el corresponent justificant (en suport paper, a través de mitjans informàtics o telemàtics).

És una novetat important respecte a la Instrucció de 1990 la regulació de l'arxiu i conservació dels justificants de les operacions i dels suports de les anotacions comptables, que fa referència no solament als tipus de suport permès sinó també al termini de conservació (en termes generals, 6 anys des de la data de remissió dels comptes anuals als òrgans de control extern).

Per fomentar una nova cultura administrativa se substitueix el

màxim possible el paper, pels documents automatitzats a fi i efecte de fomentar l'estalvi de tipus econòmic i d'espai físic. Els justificants dels fets podran conservar-se en suports electrònics, informàtics o telemàtics, independentment del tipus de suport en què originàriament s'hagués plasmat. Els registres comptables també s'han de conservar per un període de 6 anys.

De les diferents àrees i en relació al model normal i simplificat, es destaca:

Immobilitzat

- Cal que l'entitat disposi d'un inventari (el general o, si no existeix la necessària correlació entre aquest i la comptabilitat, un específic de caràcter comptable) que identifiqui de forma individualitzada aquests béns i drets, les correccions de valor a practicar i una sèrie d'operacions concretes (adscripció, cessió de béns, permuta i l'adquisició amb pagament parcial en espècie).
- En el SICAL - Normal es detecta un major detall de les correccions de valors a registrar en relació amb l'immobilitzat (amortitzacions, pèrdues reversibles i pèrdues irreversibles).
- La regulació de l'adscripció de béns resulta novedosa en la mesura que els béns adscrits discorren per dues comptabi-

litats (la comptabilitat de l'ens adscrit -l'entitat local- i la de l'ens beneficiari -organisme autònom-) com si es tractés d'una sola comptabilitat.

L'ens beneficiari donarà d'alta els béns rebuts en adscripció pel valor net comptable pel qual figura en la comptabilitat de l'adscrit, i aquest, a la reincorporació dels béns, els donarà d'alta pel valor net segons la comptabilitat del beneficiari, en aquell moment.

- En relació a la cessió gratuïta de béns, es distingeix el seu tractament comptable en funció de què se cedeixi gratuïtament l'ús o la propietat dels béns. En aquest últim cas, el que cedeix haurà de donar de baixa el bé cedit reflectint la possible pèrdua com un resultat de l'exercici.
- El tractament comptable previst per la permuta de béns d'immobilitzat es distingeix del que es va establir en la Instrucció de 1990 ja que ara es registrarà el resultat produït en l'operació especificant els seus possibles components com són les pèrdues o beneficis procedents de l'immobilitzat (per la diferència entre el valor de taxació del bé entregat i el seu valor net comptable) i la subvenció (per la diferència entre els valors de taxació del bé rebut i l'entregat que no es compensen en metàl·lic). El resultat es

considerarà un resultat extraordinari de l'immobilitzat.

- Es contempla el supòsit d'adquisició d'un bé entregant com a part del preu, un altre bé d'immobilitzat. El bé rebut es valorarà per la suma del valor net comptable del que s'entrega, més l'efectiu satisfet.

Endeutament

- Obligació d'efectuar un seguiment i control individualitzat de totes les seves operacions de crèdit.

- Tractament pressupostari, que excepte les operacions de tresoreria, tenen les operacions de crèdit.

- El criteri de caixa com a criteri general de reconeixement d'aquests passius.

- Necessitat d'efectuar a fi d'exercici, determinades operacions relatives a l'endeutament com la periodificació de despeses financeres anticipades; la imputació al resultat de l'exercici de les despeses financeres a distribuir en diversos exercicis i de les despeses financeres meritades i no vençudes; la reclassificació temporal de les seves operacions de crèdit –considerant deutes a curt termini els imports registrats com a deutes a llarg termini que vencen a l'exercici següent– i la regularització dels deutes en moneda diferent a l'euro.

Provisions de fons per a pagaments a justificar i bestretes de caixa fixa

Això representa una important novetat. Es consideren fons públics i han de formar part integrant de la tresoreria de l'entitat fins que el caixer pagui als creditors finals. Per tant, les quantitats que s'entreguen al caixer per aquestes finalitats, no suposen una sortida de fons de la tresoreria de l'entitat, sinó una simple descentralització de la tresoreria, d'un compte operatiu a un compte restringit de pagaments, de la que disposa l'habilitat o caixer en la forma que tingui regulada l'entitat.

En els pagaments a justificar la imputació pressupostària es produeix en el moment de l'expedició de l'ordre de pagament, encara que la imputació econòmica es demora fins al moment de la justificació dels fons per l'habilitat. En les bestretes de caixa fixa, la imputació econòmica i la pressupostària es produeixen en la justificació dels fons pel caixer.

Àrees de projectes de despesa, romanents de crèdit i despeses amb finançament afectat

En relació a les despeses amb finançament afectat cal destacar la forma de càlcul de les desviacions de finançament: s'utilitza el coeficient de finançament per agent, en comptes de per aplicació

pressupostària, i s'equipara la forma de càlcul de les desviacions acumulades i de les de l'exercici, de manera que, deixen d'obtenir-se per diferència de desviacions acumulades, per calcular-se en funció de les despeses i ingressos afectats de l'any.

Operacions comptables a l'inici i final d'exercici

- Obertura de la comptabilitat.
- Obertura del pressupost.
- Dotació d'amortitzacions de l'immobilitzat.
- Dotació de provisions.
- Periodificació de les despeses i ingressos anticipats.
- La imputació a resultats de les despeses a distribuir en diversos exercicis.
- Registre de les variacions d'existències.
- Registre de les despeses i ingressos meritats i no vençuts (despeses i ingressos diferits) i de les operacions pendents d'aplicar al pressupost.
- La reclassificació temporal de debèits i crèdits.
- La regulació d'efectiu, valors, crèdits i debèits en moneda diferent a l'euro.

- La regulació de la comptabilitat del pressupost i de l'Administració de recursos per compte d'altres ens públics, la regulació del resultat de l'exercici i el tancament del pressupost i de la comptabilitat.

Entre aquestes operacions cal destacar la dotació de les provisions per depreciació de l'immobilitzat i per a riscos i despeses (model normal); la dotació de la provisió per insolvències, molt important per al càlcul del romanent de tresoreria i els ingressos, tant bestrets com diferits. Aquesta regulació que no es contemplava en la Instrucció de 1990, es fa en compliment del principi de meritament que ha de seguir-se en el registre de les despeses i ingressos econòmics. En aquesta Instrucció, el registre d'aquests ingressos, a l'igual que el de les despeses anticipades i diferides, se subordina al principi d'importància relativa.

Operacions pendents d'aplicar al pressupost

Es preveu el registre d'aquelles obligacions que corresponen a béns o serveis efectivament rebuts a l'exercici quan no haguessin pogut estar reconegudes dins del mateix any.

La reclassificació temporal de debèits i crèdits, transformant en

dèbits i crèdits a curt termini registrats en comptes de llarg termini, per l'import dels mateixos que venç en l'exercici següent.

Romanent de tresoreria

Segons el nou tractament comptable, el romanent de tresoreria es considerarà una magnitud de caràcter pressupostari, en comptes de tractar-se com una magnitud de caràcter essencialment financer.

Les modificacions més importants són:

Inclusió de deutors i creditors per operacions no pressupostàries de tresoreria a llarg termini; cobraments pendents d'aplicació, en tots els casos, minorant els drets pendents de cobrament -en la Instrucció de 1990 s'inclouen només quan corresponen a drets pendents de cobrament computats en el romanent de tresoreria o quan es desconeix a què obeeixen-; els pagaments pendents d'aplicació, en tots els casos, minorant les obligacions pendents de pagament -en la Instrucció de 1990 s'inclouen únicament quan corresponen a obligacions pendents de pagament computades en el romanent de tresoreria-.

Exclusió de creditors per devolució d'ingressos pressupostaris i creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost.

S'obtindrà el romanent de tresoreria per a despeses generals minorant el romanent de tresoreria total, calculat per la suma dels fons líquids i els drets pendents de cobrament deduïdes les obligacions pendents de pagament, en l'import dels saldos de dubtós cobrament i en l'excés de finançament afectat (denominat romanent de tresoreria afectat a despeses amb finançament afectat en la Instrucció de 1990).

El compte general

El compte general que han de retre l'entitat local i els seus organismes autònoms comprendrà:

- El balanç.
- El compte del resultat econòmic patrimonial.
- L'estat de liquidació del pressupost.
- La memòria.

Els comptes anuals tenen caràcter unitari i mostraran la situació patrimonial i financera, l'execució del pressupost i els resultats de l'entitat comptable en el seu conjunt. La informació que conté és bàsicament la mateixa que es contenia en els comptes, estats i annexos previstos a la Instrucció de 1990 però ara se sistematitza de manera diferent, incloent en la memòria la informació que completa, amplia i comenta la que conté el balanç, compte de resultats i liquidació del pressupost.

La memòria inclourà el detall dels següents punts:

1. Organització.
2. Gestió indirecta de serveis públics.
3. Bases de presentació dels comptes.
4. Normes de valoració.
5. Inversions destinades a l'ús general.
6. Immobilitzacions immaterials.
7. Immobilitzacions materials.
8. Inversions gestionades.
9. Patrimoni públic del sòl.
10. Inversions financeres.
11. Existències.
12. Tresoreria.
13. Fons propis.
14. Informació sobre l'endeutament.
15. Informació de les operacions per administració de recursos per compte d'altres ens públics.
16. Informació de les operacions no pressupostàries de tresoreria (deutors i creditors; partides pendents d'aplicació; cobraments i partides pendents d'aplicació; pagaments).
17. Ingressos i despeses.
18. Informació sobre valors rebuts en dipòsit.
19. Quadre de finançament.
20. Informació pressupostària (exercici corrent; exercicis tancats; exercicis posteriors; despeses amb finançament afectat i romanent de tresoreria).
21. Indicadors financers i patrimonials, pressupostaris i de gestió.
22. Esdeveniments posteriors al tancament.

Resulta nova la inclusió en la memòria d'indicadors relatius a la situació econòmica financera i pressupostària de l'entitat i a la gestió dels serveis públics locals que complementaran la informació facilitada per la presa de decisions i millora de la gestió.

S'ha reduït considerablement la documentació que s'ha de remetre als òrgans de control extern juntament amb el compte general, limitant-se a la documentació considerada essencial: els justificants de tresoreria.

Per tant, podem concloure que a partir de l'exercici 2006, en funció del volum del pressupost de l'ens local, i del nombre d'habitants, aplicarem el model bàsic, simplificat o normal mentre que, la formació dels comptes d'exercicis anteriors a 2006 s'ajustarà a les normes previstes en la Instrucció de comptabilitat per l'Administració Local (ICAL) o en la Instrucció de comptabilitat de tractament especial simplificat per entitats locals d'àmbit territorial amb població inferior a 5.000 habitants (IS), aprovades per les ordres del Ministeri d'Economia i Hisenda, de 17 de juliol de 1990, que s'haguessin aplicat en l'exercici corresponent.

àmbit de **TURISME**

LA PRODUCCIÓ ESTADÍSTICA DE "L'OBSERVATORI COSTA DAURADA"

| Alicia **Orellana Blánquez**

Direcció tècnica de l'Observatori. Fundació d'Estudis Turístics Costa Daurada

INTRODUCCIÓ

L'Observatori de Turisme de Costa Daurada és un centre de recollida i processament de dades de l'activitat turística. Aquest procés de recollida de dades es concreta en dues operacions: una dirigida a l'oferta turística i l'altra operació dirigida a la demanda. El tema central d'aquest article és com la disponibilitat de les dades del mercat turístic recollides i processades per l'Observatori pot contribuir a la construcció d'estratègies i a la millora en la presa de decisions.

La investigació de mercats és l'obtenció, de forma sistemàtica i ordenada amb metodologies sòlides i contrastades, d'informació sobre una realitat concreta amb la funció de

donar suport a la presa de decisions. En el cas de l'àmbit turístic, el procés de recollida d'informació ha de tenir una perspectiva multidisciplinària a la qual contribueixen tots els coneixements propis de l'anàlisi turística com ara el marketing, l'economia, les ciències del comportament, la geografia, l'estadística, etc.

Les necessitats d'informació dels qui prenen les decisions sobre turisme són cada cop més complexes, i les decisions de planificació, execució i control de resultats requereixen un sistema que proporcioni informació rellevant per a la presa de decisions sobre una base de regularitat i de continuïtat temporal, i precisament aquesta és una de les principals aportacions de l'Ob-

servatori: la recollida ininterrompuda de dades quinzenals des de 2001 en l'operació realitzada a l'oferta i el seguiment trimestral continu des de l'any 2002 en l'operació realitzada a la demanda. Aquesta recollida de dades és de caire local i arriba a descriure la realitat desagregada amb informació detallada, de manera que continua la cadena de recollida d'indicadors a un grau de segregació local allà on les fonts generals acaben.

A continuació donarem una visió de l'aplicació que poden tenir les variables o els indicadors que l'Observatori enregistra de forma regular, classificades dins de les fases de plantejament general en les decisions de marketing més habituals, a saber: (i) el desen-

volupament d'estratègies, (ii) l'execució d'operacions i (iii) el control. D'ara en endavant, tots els indicadors que apareixen en cursiva són indicadors que processa l'Observatori de forma regular i continuada.

L'OBSERVATORI COM A EINA DE RECERCA FONAMENTAL PER AL CONEIXEMENT DE L'ACTIVITAT TURÍSTICA A LA COSTA DAURADA

Fase 1:
Desenvolupament d'estratègies

Definició de mercats

El sector turístic ha de ser conscient de les característiques de la seva demanda i evolució: quin és el tipus de client, les motivacions que el porten al

ADA": UNA EINA ÚTIL

destí, les activitats que hi realitza, el grau de consum dels productes d'oferta complementària de la zona, etc.

També cal conèixer el flux i els moviments tant en el volum global de flux de turistes com en la durada de les estades. Així doncs, cal saber quin és el percentatge de renovació de la demanda, és a dir, el percentatge de clients que visiten per primer cop la destinació.

Tots aquests elements de mesura són fonamentals per a l'estudi del cicle de vida de les destinacions turístiques i la detecció de possibles indicis de caiguda que ens permetin la detecció precoç dels símptomes de debilitat.

Avaluació i selecció de mercats

En aquest punt es tracta de saber si les característiques que ofereix la destinació s'ajusten al tipus de demanda. Per exemple, si la demanda és de famílies amb fills, el destí ofereix el servei que requereix aquest tipus de demanda?

I cal preguntar-se: el segment de demanda majoritari és el que ens interessa i el que dona

el posicionament que desitgem per a la nostra destinació? Doncs bé, el coneixement dels segments de demanda és fonamental per tal de trobar l'estratègia òptima per enfortir els actuals segments o bé per introduir i consolidar nous mercats potencials.

Els moviments en el mix de nacionalitats d'origen ens pot assenyalar la necessitat de formació dels recursos humans, per exemple, en determinats idiomes i altres aspectes culturals rellevants.

Segmentació i posicionament

L'anàlisi de les motivacions i les activitats ens ha de permetre avaluar si una destinació depèn de forma massa especialitzada d'un sol tipus de "target". Hi ha suficient varietat de motivacions? Hi ha presència de turisme cultural, turisme de sol i platja, turisme d'esport, turisme rural, negocis i congressos, turisme de salut i descans, etc.? O cal introduir o enfortir-ne algun?

El coneixement de les activitats en destí ens planteja la pregunta de si l'oferta complementària és suficient per satisfer necessitats d'oci d'acord amb la preferència

d'activitats i el nivell cultural de la demanda.

La segmentació per origen ens ha d'ajudar a determinar si hi ha risc que una destinació sigui massa dependent de només un o dos mercats emissors principals.

Estratègies competitives

El grau d'implantació de les noves tecnologies pot avaluar-se a través de la mesura de la penetració d'internet com a mode de contractació.

El resultat de l'avaluació del grau d'estacionalitat pot ésser útil per prendre decisions sobre la necessitat d'implantació de nous o renovats atractors; així, si s'està perdent varietat, o si s'estan produint canvis de demanda, caldrà que aprofundim en el coneixement de per què està succeint tal cosa.

La mitjana del creixement anual de la demanda és un indicador que hauria de situar-se com a valor òptim entre el 3%-15%, tot variant segons el grau de maduració d'una destinació.¹

¹ Manente, M. (2004). *The contribution of statistic and economic analysis to effective destinations management strategies*. Antibes-Juan les Pins.

Fase 2: Execució d'operacions

Desenvolupament i execució de programes de marketing

L'activitat de l'Observatori garantirà històrics que ens permetran fer projeccions per conèixer cicles i farà possible la producció d'eines de previsió acurades que possibilitaran posar en marxa plans de marketing en el moment adequat.

El coneixement del perfil de la demanda és una eina fonamental per orientar els programes de marketing a targets concrets amb els missatges escaients.

Decisió del producte

Pel que fa a l'evolució de l'oferta de llits, caldrà analitzar si l'increment de l'oferta s'està realitzant al mateix ritme que l'increment de la demanda.

A més a més, els productes turístics i l'oferta complementària de la zona faciliten la satisfacció de les motivacions que porten a un determinat tipus de turista a la zona?.

Decisió del preu

En relació als preus, caldrà estudiar si el segment de mercat que consumeix la destinació té un nivell socioeconòmic suficient per trobar qualitat de vida a la destinació. En aquest sentit, l'Observatori recull el nivell o status socioeconòmic dels turistes que ens visiten.

Decisions sobre distribució

L'estudi dels segments per origen ens indica en quins països o àrees geogràfiques hem d'intervenir per arribar als clients fidels o per determinar quin és l'origen dels targets que més ens interesen. També ens pot assenyalar els mercats potencials no presents a la zona.

El model de contractació del viatge ens indica tant el canal de distribució del nostre producte turístic com el grau de dependència de touoperadors o altres determinats canals concrets.

Fase 3: Control

Mesures de control de l'impacte de les accions

Els percentatges d'ocupació poden indicar si les polítiques dels diferents tipus d'establiment turístic (hotels, apartaments, càmpings, etc.) són útils i competitives.

El nombre de places de cada tipus d'establiment sobre l'oferta total ens ajuda a veure el grau d'especialització d'una destinació en un tipus determinat

d'oferta i ens permet avaluar si la destinació és massa dependent d'un sol segment de producte: Hi ha suficient grau de diferenciació en l'oferta?

El nombre de llits de cada tipus d'establiment sobre el total de llits està donant facilitats per arribar al segment de demanda que desitgem.

La proporció d'allotjament irregular ens ajudarà a determinar si les polítiques de control han d'establir actuacions per integrar la proporció de sistemes d'allotjament irregular.

Finalment, el mix d'origen ha reflectit les accions promocionals en mercats emissors?

Control d'impactes sobre l'entorn

El coneixement del nombre de turistes a una destinació ens permet posar aquesta dada en contrast amb el nombre de residents per conèixer el nivell de pressió sobre l'ambient social. Al seu torn, el nombre de turistes sobre l'espai disponible ens dóna una mesura de pressió sobre l'espai físic.

L'evolució de les places en oferta ens ajuda tant en el diagnòstic de la qualitat i grandària de l'acomodació com en el grau d'especialització en un tipus d'oferta.

L'estacionalitat d'una destinació ens ha de fer plantejar diferents aspectes d'impacte sobre els serveis i conèixer-la ha de condicionar fortament la seva planificació.

CONCLUSIONS

L'avaluació global de tots els indicadors que de forma periòdica proporciona l'Observatori ha d'ajudar al complex procés d'avaluació sobre si l'oferta i la demanda a la destinació Costa Daurada és dinàmica, activa, equilibrada, variada, sostenible i perdurable en el temps. Aquests indicadors s'enriquiran a través d'operacions dirigides a la recollida de preus de l'oferta i despesa turística que actualment ja s'està realitzant.

A banda de les operacions de caràcter fix, l'Observatori és una eina de consulta adhoc, a mida del client. Amb la seva experiència en el sector i comptant amb una disponibilitat privilegiada i única de dades locals, pot elaborar estudis puntuals que contribueixin a donar suport a una decisió o a una altra. Sovint els decisors es troben que existeixen nombroses decisions estratègiques i que cada decisió té diferents alternatives, o bé que hi ha diversos criteris i/o objectius i no sabem quins constituïran la decisió més atractiva per a la demanda. L'Observatori té la capacitat, entre d'altres, de pre-testar a la demanda els possibles efectes, ja sigui d'una campanya com d'un producte turístic, una ruta, una proposta d'oci, etc.

Per tot això, l'Observatori es configura i consolida com una eina fonamental de coneixement fiable i útil per als decisors en l'àmbit de la Costa Daurada.

àmbit **JURÍDIC**

ELS MUNICIPIS ENFRONT LA NOVA NORMATIVA REGULADORA DE LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

| Lucía Casado Casado

Doctora en Dret. Professora de Dret Administratiu. URV

LES COMPETÈNCIES MUNICIPALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

A diferència d'altres problemàtiques ambientals, la contaminació acústica ha estat una matèria afrontada tradicionalment des de l'àmbit local, especialment des del nivell municipal. Són les administracions locals les que, per la seva major proximitat al ciutadà, han exercit un paper més rellevant en la lluita contra el soroll, mitjançant l'exercici de les seves competències sobre la «polícia de la tranquil·litat», reconegudes per diferents normes sectorials. Així mateix, són aquestes administracions les que estan cridades a constituir-se en protagonistes en l'elaboració de polítiques concretes i de mesures per combatre el soroll en els seus respectius àmbits territorials i a convertir-se

en garants de la qualitat de vida dels ciutadans i del respecte dels seus drets fonamentals (integritat física i intimitat i inviolabilitat del domicili -arts. 15 i 18 de la Constitució Espanyola-). En definitiva, l'àmbit local constitueix un espai idoni per fer front a la creixent problemàtica de la contaminació acústica.

Malgrat que la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local no reconeix expressament als municipis atribucions en matèria de soroll, aquesta competència es deriva de les assignacions competencials dutes a terme per l'article 25 d'aquesta Llei. Efectivament, d'acord amb l'article 25 els municipis gaudeixen de la competència general sobre la protecció del medi ambient, així com d'altres competències més específiques, com l'ordenació del trànsit

de vehicles a les vies urbanes, l'ordenació urbanística, la protecció de la salubritat pública, la neteja viària i la recollida de residus, el transport públic de viatgers, l'ocupació del temps lliure... Així mateix, constitueix un servei mínim de prestació obligatòria pels municipis de més de 50.000 habitants la protecció del medi ambient que, sens dubte, ha d'incloure la intervenció sobre el soroll. D'altra banda, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, atribueix als ajuntaments la competència per al control sanitari de sorolls i vibracions. A aquestes competències municipals s'han d'afegir, a més, les derivades d'altres normes sectorials, tant estatals com autonòmiques, dictades en camps d'actuació directament relacionats amb el soroll (regulació urbanística, del trànsit, de les activitats...) i de les recents normes reguladores de la contaminació acústica.

EL NOU MARC NORMATIU DE PROTECCIÓ ENFRONT LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

Recentment, s'ha modificat substancialment el marc normatiu regulador de la contaminació acústica. Tradicionalment centrada en l'àmbit local, aquesta problemàtica no gaudia d'una regulació general ni en l'àmbit comunitari ni en l'àmbit intern. Tanmateix, aquest panorama ha canviat radicalment des de l'any 2002, arran de l'aprovació de tres nous instruments normatius. En primer lloc, a nivell comunitari, cal esmentar la directiva 2002/49/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de juny de 2002, sobre avaluació i gestió del soroll ambiental, que els Estats membres havien d'incorporar als seus ordenaments jurídics abans del 18 de juliol de 2004. Aquesta Directiva té com a objecte establir un enfocament comú destinat a evitar, preve-

nir o reduir amb caràcter prioritari els efectes perjudicials derivats de l'exposició al soroll ambiental.

En segon lloc, a nivell estatal, tenim la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del soroll. Aquesta Llei, a més de transposar la Directiva comunitària a l'ordenament jurídic espanyol, estableix una regulació bàsica estatal en matèria de soroll (que podrà ser desenvolupada i millorada per les comunitats autònomes), amb la finalitat de prevenir, vigilar i reduir la contaminació acústica, per tal d'evitar i reduir els danys que d'aquesta es puguin derivar per la salut humana, els béns o el medi ambient. Amb aquest objectiu, delimita les atribucions competencials de les diferents administracions públiques (estatal, autonòmiques i locals) i incorpora una sèrie de mecanismes d'intervenció administrativa (mesures de qualitat acústica, mesures de prevenció i correcció de la contaminació acústica i inspecció i règim sancionador).

I, en tercer lloc, a Catalunya, comptem amb la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica. Aquesta Llei regula les mesures necessàries per prevenir i corregir la contaminació acústica, que afecta els ciutadans i ciutadanes i el medi ambient, provocada pels sorolls i les vibracions i estableix un règim d'intervenció administrativa que sigui aplicable a

tot el territori de Catalunya. Entre les mesures d'intervenció administrativa que s'hi inclouen cal destacar la zonificació (delimitació del territori en zones de sensibilitat acústica, zones de soroll, zones d'especial protecció de la qualitat acústica i zones acústiques de règim especial) i la planificació d'acústiques (mapes de capacitat acústica i mapes estratègics de soroll); els mecanismes de regulació, limitació i control (ordenances municipals, estudis d'impacte acústic, estàndards de protecció i instruments d'inspecció, control i sanció) i els instruments de foment.

ELS NOUS REPTES PELS MUNICIPIS DERIVATS DE LA NORMATIVA REGULADORA DE LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

La normativa aprovada en matèria de contaminació acústica, principalment l'estatal i l'autonòmica, té una repercussió fonamental en la delimitació de les competències municipals en aquest àmbit. Tant la Llei estatal 37/2003, de 17 de novembre, del soroll, com la Llei catalana 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, reconeixen importants competències als municipis en matèria de contaminació sonora i introdueixen algunes previsions que obligaran a modificar i/o actualitzar nombrosos aspectes de les actuals ordenances municipals reguladores del soroll.

Repercussió a nivell municipal de la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del soroll. Obligacions que es deriven pels municipis en matèria de contaminació acústica

De la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del soroll, es deriven les següents competències municipals:

a) L'execució de totes les competències definides a l'article 4 de la Llei en relació amb els nous instruments de protecció per ella establerts per a l'avaluació i el control de la contaminació acústica, en defecte de previsió autonòmica al respecte i sempre i quan l'àmbit territorial del mapa de soroll de què es tracti no excedeixi d'un terme municipal. Concretament, correspondria als municipis, en les circumstàncies esmentades,

- l'elaboració, aprovació i revisió dels mapes de soroll i la corresponent informació al públic;
- la delimitació de les zones de servitud acústica i les limitacions derivades d'aquesta servitud;
- la delimitació de l'àrea o àrees acústiques integrades dins de l'àmbit territorial d'un mapa de soroll;
- la suspensió provisional dels objectius de qualitat aplicables a l'àrea acústica;
- l'elaboració, aprovació i revisió del pla d'acció en matèria de contaminació acústica

corresponent a cada mapa de soroll i la corresponent informació al públic;

- l'execució de les mesures previstes en aquest pla;
- la declaració d'una àrea acústica com a zona de protecció acústica especial, així com l'elaboració, aprovació i execució del corresponent pla zonal específic;
- la declaració d'una àrea acústica com a zona de situació acústica especial, així com l'adopció i execució de les corresponents mesures correctores i específiques;
- i la delimitació de les zones tranquil·les en aglomeracions i zones tranquil·les en camp obert.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 4 de la Llei estatal de soroll, l'exercici de les funcions definides en aquest precepte correspondrà a les comunitats autònomes si l'àmbit territorial del mapa de soroll excedeix d'un terme municipal. Així mateix, la competència serà estatal, quan aquestes funcions afectin les infraestructures viàries, ferroviàries, aeroportuàries i portuàries de titularitat estatal o les obres d'interès públic de competència estatal.

b) L'elaboració de les ordenances municipals en matèria de contaminació acústica, així com l'adaptació de les ordenances ja existents i del planejament urbanístic a les disposi-

cions d'aquesta Llei i de les seves normes de desenvolupament. Concretament, el planejament urbanístic vigent a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'haurà d'adaptar a les seves previsions en el termini de cinc anys des de l'entrada en vigor del seu reglament general de desenvolupament.

c) L'exercici de competències derivades de la potestat sancionadora. La Llei estatal incorpora diferents previsions al respecte. En primer lloc, recull la possibilitat dels ajuntaments de definir infraccions administratives relacionades amb la contaminació acústica. En segon lloc, preveu la tipificació, mitjançant ordenances locals, d'infraccions administratives en relació amb el soroll procedent d'usuaris de la via pública en determinades circumstàncies i el soroll produït per les activitats domèstiques o els veïns quan excedeixi dels límits tolerables de conformitat amb els usos locals i estableix les sancions que es podran establir. En tercer lloc, atribueix als ajuntaments, amb caràcter general, l'exercici de la potestat sancionadora, sens perjudici del reconeixement de determinades competències sancionadores autonòmiques i estatals, i habilita a l'òrgan competent per imposar la sanció per a l'adopció de mesures provisionals, un cop iniciat el procediment sancionador. Finalment, cal tenir en compte que les entitats locals podran establir taxes per la prestació dels serveis d'inspecció que realitzin per tal de verificar el compliment de les previsions d'aquesta Llei.

D'altra banda, cal tenir en compte que els municipis mantenen una important competència de control dels establiments i activitats productors de contaminació acústica, mitjançant l'atorgament de determinades llicències i el posterior control i supervisió d'aquestes activitats. En relació a aquesta matèria la Llei estatal imposa als municipis l'obligació d'integrar les previsions d'aquesta Llei i de les seves normes de desenvolupament en les llicències municipals d'activitat (a Catalunya, a la llicència ambiental, obligatòria per les activitats de l'Annex II de la Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'Administració ambiental, i a la comunicació o llicència d'obertura, per les activitats de l'Annex III de l'esmentada Llei) i en els permisos de la seva competència que habilitin per a la instal·lació i funcionament d'equips i màquines susceptibles de produir contaminació acústica. Així mateix, es recull la prohibició dels ajuntaments d'atorgar noves llicències de construcció d'edificacions destinades a habitatges, usos hospitalaris, educatius o culturals si els índexs d'emissió incompleixen els objectius de qualitat acústica que siguin d'aplicació a la corresponent àrea acústica. Aquesta prohibició únicament podrà deixar-se de complir per raons excepcionals d'interès públic i sempre que es compleixin els objectius establerts per a l'espai interior.

Repercussió a nivell municipal de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica. Obligacions que es deriven dels municipis en matèria de contaminació acústica

En el marc de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, es deriven les següents competències pels municipis:

a) La declaració de zones acústiques de règim especial (àrees en què es produeix una elevada contaminació acústica a causa de la presència de nombroses activitats, de la naturalesa que siguin, i del soroll produït al voltant) i l'aplicació en elles, d'un règim especial d'actuacions per aconseguir la progressiva disminució del soroll a l'ambient exterior de la zona, mitjançant els diversos instruments legals, normatius i de control de què disposen.

b) L'elaboració dels mapes de capacitat acústica (instrument que assigna els nivells d'immissió fixats com a objectius de qualitat en un territori determinat), en el termini de tres anys a comptar des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei (el termini expira l'11 d'octubre de 2005). Els municipis de menys de 1000 habitants poden delegar la gestió directa d'aquesta competència al

consell comarcal o a una altra entitat local supramunicipal.

c) La inclusió en el planejament urbanístic de les zones de sensibilitat acústica definides en els mapes de capacitat acústica d'àmbit municipal i les normes per a les noves construccions en zones de soroll.

d) La comprovació del compliment de les mesures establertes per la Llei per a les noves construccions en zones de soroll, abans que s'atorguin els permisos i les llicències corresponents. Si no se n'acredita el compliment, no es pot atorgar el permís o la llicència corresponent i el procediment d'atorgament restarà en suspens fins que la persona interessada l'acrediti.

e) La regulació de les activitats i les relacions de veïnatge, d'acord amb el que disposa l'art. 21 d'aquesta Llei, tenint en compte que les activitats que es posin en marxa a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i els comportaments ciutadans que originen sorolls no poden sobrepassar els valors límits d'immissió fixats a la Llei.

f) L'autorització expressa del treball nocturn a la via pública i a la construcció.

g) L'exigència en les activitats de l'Annex II i III de la

Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'Administració ambiental, de la inclusió d'un estudi d'impacte acústic en el projecte tècnic que ha d'acompanyar la sol·licitud de llicència ambiental o en la documentació que ha d'acompanyar la comunicació a l'ajuntament o en la llicència d'obertura, d'un estudi d'impacte acústic.

h) L'exigència de l'estudi d'impacte acústic en activitats i instal·lacions sotmeses a llicència d'obres o altres actes d'intervenció municipal diferents als esmentats.

i) L'elaboració d'ordenances reguladores de la contaminació acústica que, en cap cas, podran reduir les exigències i els paràmetres de contaminació acústica establerts per la Llei. Aquesta obligació correspon als ajuntaments, o bé als consells comarcals o les entitats locals supramunicipals, en cas que els municipis els hagin delegat les competències.

D'acord amb la Disposició addicional sisena, els ajuntaments del municipis de més de 5.000 habitants han d'aprovar les ordenances en el termini de tres anys a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquest Llei (el termini expira l'11 d'octubre de 2005).

Els municipis que, abans de la promulgació d'aquesta Llei,

han aprovat ordenances han d'adaptar-les al seu contingut abans de dos anys, si bé poden mantenir les mesures preventives i correctores que atorguin un major grau de protecció ambiental pel que fa a les activitats i comportaments dels ciutadans.

Les ordenances han de regular, en especial, els aspectes següents: les activitats de càrrega i descàrrega de mercaderies; els treballs a la via pública, especialment els relatius a l'arranjament de calçades i voreres; les activitats pròpies de les relacions de veïnatge, com ara el funcionament d'aparells electrodomèstics de qualsevol classe, l'ús d'instruments musicals i el comportament d'animals domèstics; les instal·lacions d'aire condicionat, ventilació o refrigeració; les activitats de lleure, d'espectacle i recreatives; els sistemes d'avís acústic; els treballs de neteja de la via pública i de recollida de residus municipals; i la circulació de vehicles de motor, especialment ciclomotors i motocicletes. Les ordenances poden tenir en compte les singularitats pròpies del municipi, com ara les activitats festives i culturals, i les que tenen un interès social, sempre que tinguin un cert arrelament.

j) L'elaboració dels mapes estratègics de soroll (mapa dissenyat per avaluar globalment l'exposició al soroll produït

per diferents fonts de soroll en una zona determinada) de les aglomeracions de més de 100.000 habitants. El primer mapa estratègic de soroll s'ha d'elaborar abans de l'11 d'octubre de 2005.

k) La informació i l'educació ambiental.

l) La inspecció i el control de la contaminació acústica de les activitats, els comportaments ciutadans, la maquinària i els vehicles de motor, sens perjudici dels controls que es facin en la inspecció tècnica dels vehicles. Es poden cedir aquestes competències als consells comarcals o a les entitats locals supramunicipals.

m) La imposició de les sancions per infracció de les normes establertes per aquesta Llei relatives a la maquinària, les activitats i els comportaments ciutadans.

n) El control de les vies urbanes (en canvi, correspon al Departament de Medi Ambient el control de la contaminació acústica de les infraestructures generals de transport), tenint en compte que a les vies urbanes existents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, quan se sobrepassin els valors d'atenció establerts per l'Annex 1, l'Administració titular ha d'establir mesures de millora acústica que tinguin en compte el finançament corresponent.

ELS PRINCIPALS PROBLEMES QUE HAURAN D'AFRONTAR ELS MUNICIPIS

L'anàlisi anterior posa en relleu les importants competències que, en el marc de la Llei 37/2003, de 17 de novembre, i de la Llei 16/2002, de 28 de juny, són encomanades als municipis. Resulta indiscutible que els municipis hauran de jugar un paper importantíssim en el control del soroll i posar en marxa diferents instruments d'intervenció, com els mapes de soroll, els mapes de capacitat acústica, les ordenances reguladores del soroll... Tanmateix, l'exercici d'aquestes competències, algunes d'elles molt noves, trobarà dificultats importants en molts municipis catalans. Especialment, volem deixar constància de dos problemes que hauran d'afrontar molts ajuntaments per donar compliment als mandats derivats de la legislació estatal i autonòmica.

D'una banda, la nova normativa sobre soroll exigirà un replantejament de les mesures a adoptar pels ajuntaments que, a més, requeriran nous mitjans tècnics i econòmics per fer-les efectives. La situació de precarietat de mitjans personals i materials en què es troben molts municipis, especialment els petits (manca d'instruments de mesurament de soroll, manca de tècnics amb coneixements de contaminació acústica...)

constituirà, sens dubte, un obstacle important per a un eficaç desplegament de les noves mesures de control i correcció de la contaminació acústica. La pròpia Llei catalana n'és conscient d'aquestes dificultats i preveu el suport tècnic, jurídic i administratiu del Departament de Medi Ambient i Habitatge en alguns àmbits (per exemple, en l'elaboració de les ordenances municipals i dels mapes de capacitat acústica i dels mapes estratègics de soroll), així com el seu suport en les tasques de control i inspecció (desplaçant equips per a la vigilància de la contaminació acústica als municipis que ho sol·licitin). Així mateix, l'auxili i la col·laboració d'altres administracions locals supramunicipals (província i comarca), previst expressament en alguns casos per la pròpia legislació, devindrà fonamental per corregir les mancances municipals i poder complir els deures d'actuació imposats per l'actual normativa. A més, el tema té una rellevància extraordinària si tenint en compte la recent línia jurisprudencial que declara la responsabilitat dels municipis per inactivitat o passivitat en l'exercici de les seves funcions de policia en matèria de contaminació acústica, considerant que els ajuntaments disposen de recursos legals suficients per evitar els danys produïts pel soroll. La no utilització de les mesures adequades, contemplades a l'ordenament jurídic, per evi-

tar o minimitzar els danys produïts per la contaminació acústica, serà font de nombroses reclamacions de responsabilitat als municipis, que han d'actuar com a garant de la tranquil·litat dels ciutadans.

D'altra banda, amb la nova legislació queda exclusivament en mans municipals una temàtica especialment problemàtica i font de conflictitat important entre els veïns i de contínues queixes: el soroll produït per les activitats domèstiques o els veïns. La Llei estatal exclou del seu àmbit d'aplicació aquest tipus de soroll. Així mateix, la Llei catalana remet la regulació de les activitats i les relacions de veïnatge als ajuntaments, tot i que imposa una sèrie de prescripcions com la de no reduir les exigències i els paràmetres de contaminació acústica per ella establerts. Seran, doncs, els municipis, en absència d'una regulació bàsica uniforme, els que hauran de lluitar enfront d'un problema cada cop més freqüent als nuclis urbans (pensem en el consum de begudes alcohòliques al carrer i en la utilització de la via pública com a lloc de diversió pels joves en horari nocturn, autèntic cavall de batalla de molts ajuntaments), amb el risc afegit, d'una condemna judicial per passivitat a l'hora de fer complir i/o utilitzar els instruments normatius existents.

CONCLUSIONS

Tradicionalment, la contaminació acústica ha estat una problemàtica ambiental a la qual s'ha fet front des de l'àmbit local -especialment, el municipal-, per la seva major proximitat al ciutadà.

L'actuació municipal en matèria de soroll, fins l'aprovació de la recent legislació específica de soroll, s'ha fonamentat en les atribucions competencials incloses a la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local i a la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, així com en altres normes sectorials (urbanisme, trànsit, activitats...).

El marc regulador de la contaminació acústica s'ha renovat substancialment, arran de l'aprovació de la Directiva 2002/49/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de juny de 2002, sobre avaluació i gestió del soroll ambiental; de la Llei estatal 37/2003, de 17 de novembre, del soroll; i de la Llei catalana 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, amb implicacions importants des del punt de vista de les competències municipals.

La Llei estatal 37/2003, de 17 de novembre, del soroll i la Llei catalana 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, converteixen els municipis en protagonistes indiscutibles en la lluita contra el soroll. Aquestes normes reconeixen importants competències als municipis en matèria de contaminació acústica i introdueixen algunes previsions que obligaran a modificar i/o actualitzar nombrosos aspectes de les actuals ordenances municipals reguladores del soroll.

Els ajuntaments es converteixen, així mateix, en màxims responsables de la lluita contra el soroll veïnal, atès que la regulació del soroll produït per les activitats i les relacions de veïnatge queda a les seves mans.

La implementació de les noves mesures de prevenció, control i correcció de la contaminació acústica que hauran de dur a terme els municipis de conformitat amb el nou marc regulador, exigirà nous mitjans tècnics i econòmics per fer-les efectives, així com l'auxili i la col·laboració de l'Administració autonòmica i d'altres administracions locals supramunicipals.

El desplegament eficaç per part dels municipis de les noves mesures de control de la contaminació acústica a què resten obligats, és del tot imprescindible per evitar futures condemnes de responsabilitat per inactivitat o passivitat en l'exercici de les seves funcions de control del soroll.

àmbit de **MEDI AMB**

LA COMUNICACIÓ PER LA SOSTENIBILITAT, UN RE

| Ana Tarragona

Escola Plècnica Superior. Universitat de Vic

NO EM PARLIS QUE NO ET VEIG...

Aquest era el títol d'una pel·lícula que es va fer famosa als anys 80, on un sord i un cec feien riure a l'espectador en trobar-se en unes situacions totalment surrealistes i còmiques.

Tot i que la gran majoria de la població no té problemes ni d'audició ni de ceguesa davant la realitat, ens trobem amb situacions ben semblants diàriament... Si no... com expliquem que.....

Si fugim de l'embús de la ciutat, perquè hom s'aglomera en els mateixos punts de la muntanya? Si majoritàriament ens agraden els paisatges verges i immaculats, per què volem tenir un xalet al mig del bosc? Si sabem que la multiculturalitat és enriquidora, per què ens costa, a vegades, acollir i integrar els nousvinguts? Si sabem que cal fer recollida selectiva per no incrementar els residus que omplen els nostres abocadors, per què no en fem? O per què seguim deixant l'aixeta oberta quan rentem els plats si sabem que l'aigua és un bé escàs? Si sabem que el millor per al medi ambient és agafar

el transport públic, per què agafem el cotxe?

Aquestes i moltes altres preguntes no tenen una sola resposta. Els motius pels quals cada persona actua d'una determinada manera vénen condicionats per diferents factors: els seus costums, l'entorn on es troba, les influències que rep, la percepció personal de les coses, etc. Sí que podem afirmar que disposar de tota la informació sobre la conseqüència dels nostres actes, no fa que canviem els nostres hàbits i costums. Són, per tant, necessaris altres *inputs*.

Aquesta, és una premissa que sovint oblidem i que hauria d'estar present en qualsevol campanya de comunicació per a la sostenibilitat. Els publicitaris ho tenen molt clar. Si no... per què moltes vegades comprem productes més cars i de menor qualitat quan al mercat n'hi ha de millors, tant en qualitat com en preu? La resposta és que, per influenciar una persona per actuar, ens hem d'adreçar a les diferents esferes del comportament per les quals es mou l'home (Pol, E., 2.000)¹:

- la racionalitat o la coherència interna,
- l'emotivitat o els sentiments,
- la comoditat i funcionalitat o la llei del mínim esforç i, finalment,
- la de l'afiliació i el control social o el grup al qual pertanyem.

COMUNICAR PER CANVIAR

Quan parlem de comunicació per al desenvolupament sostenible ens referim a la persuasió de la societat per promoure comportaments enfocats a la promoció d'estils de vida més sostenibles en un model on es connecten les normes socials, els valors, les actituds, les creences, el context i la conducta, és a dir, el que som, el que fem i el que volem en el mateix temps i espai.

El desenvolupament sostenible és aquell «desenvolupament que satisfà les necessitats del present sense comprometre l'habilitat de generacions futures per satisfer les seves pròpies necessitats». Informe Brundtland de Nacions Unides (El Nostre Futur Comú, 1987).

És a dir: un desenvolupament econòmic socialment responsable i respectuós amb l'entorn.

D'aquesta manera, en la planificació i gestió de la comunicació s'ha de treballar amb els coneixements i instruments necessaris per entendre la conducta humana que incideix sobre el medi ambient i entendre els factors que influeixen o propicien aquest comportament. Això vol dir que s'ha de cercar no només un resultat a curt termini, com fan els publicistes amb el marketing, sinó també un canvi a mig/llarg termini més complex, en un procés d'educació constant.

Per tant, a l'hora de plantejar una estratègia de comunicació cap a la sostenibilitat per al canvi, caldrà la utilització i combinació de diferents instruments i tècniques per aconseguir que aquests canvis de valors, d'actituds i de comportament siguin durables; és a dir, adreçant-se a les quatre esferes diferents de la persona i al comportament col·lectiu esmentat adés.

Per tal de provocar canvis envers a la sostenibilitat cal que la població:

¹ POL, E. (2000): Monografies Universitàries 3: Impacte social, comunicació ambiental i participació. Barcelona: Departament de Medi Ambient. Generalitat de Catalunya.

I ENT

PTE A LES NOSTRES MANS

1. Conegui el procés: estigui informada.
2. L'entengui: sigui comprensible.
3. Se'l faci seu: l'apregui i es motivi.
4. Hi participi: s'activi.

Avui per avui hi ha nombrosos mecanismes per poder provocar un canvi positiu envers la sostenibilitat. És important tenir en compte per a què serveixen i quan i com s'han d'utilitzar. Així, si volem provocar canvis hauréem d'utilitzar processos informatius, comunicatius, participatius i educatius de forma integral amb totes les tècniques que són a l'abast de cadascun d'ells.

ESTRATÈGIES DE COMUNICACIÓ

Quan s'ha de planificar una estratègia de comunicació per al canvi, la majoria de les vegades des de l'Administració pública, habitualment és té molt clar QUÈ es vol transmetre, però el problema recau en COM fer-ho.

Els responsables de les campanyes –que sovint són els tècnics de medi ambient dels ajuntaments, consells comarcals o altres entitats públiques

o bé tècnics sense formació específica en medi ambient i comunicació– es troben amb quatre dificultats principals, que porten a dissenyar campanyes massa simples:

1. La procedència d'un àmbit més proper a les ciències ambientals que no pas al de les ciències socials i de comunicació.
2. Manca de coneixement de la teoria de la comunicació i, per tant, de l'eficàcia de les estratègies a plantejar.
3. Manca d'utilització d'un esquema racional i sistemàtic en el plantejament de les actuacions a realitzar, fet que merma l'eficàcia del programa.
4. Manca d'existència d'equips multidisciplinaris composts per tècnics de medi ambient, de participació, de comunicació i d'educació.

LA PLANIFICACIÓ COM A ELEMENT BÀSIC A L'HORA DE PLANTEJAR UNA CAMPANYA

COM ELABORAR UNA CAMPANYA

Abans de plantejar com elaborar una campanya cal tenir en compte que en qualsevol procés de

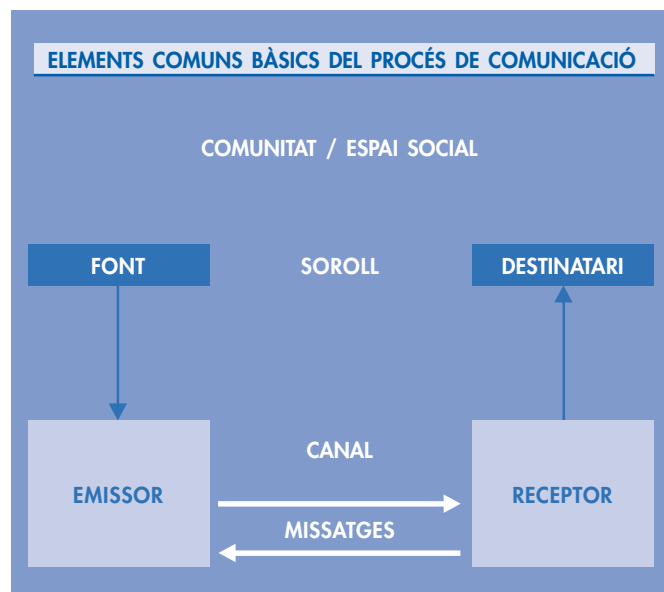
comunicació intervenen uns elements comuns bàsics que s'han de conèixer i tenir en compte:

Un conjunt de signes o elements perceptibles pels sentits, principalment per la vista i l'orella, que es fan servir per representar una altra cosa. Aquests, s'organitzen a través d'un codi que utilitza un emissor o comunicador per produir un missatge o conjunt de signes, organitzats per la intencionalitat de l'emissor, que reben uns receptors que perceben sensorialment els significants del missatge, els descodifiquen i desxifren mitjançant un canal o realitat natural o artificial, a través de la qual transcorre el missatge, salvant la distància física entre comunicador i receptor. Serà important tenir en compte que en tot procés de comunicació hi ha el soroll o qualsevol fenomen intern o extern al procés de comunicació, que pot causar una perturbació en el contingut i la recepció del missatge.

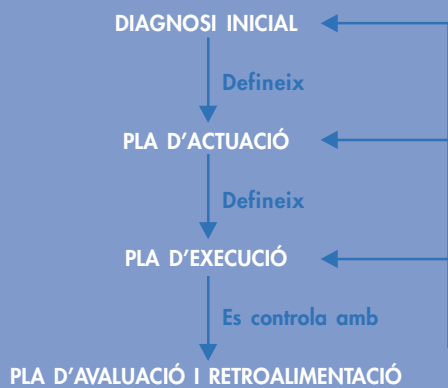
Un cop considerats els elements de qualsevol procés de comunicació, es podria plantejar el disseny i elaboració d'una campanya de comunicació orientada al canvi d'hàbits i valors socioambientals de la comunitat.

Són molts els elements que poden conformar una campanya: des dels objectius a assolir, fins les tècniques de comunicació i participació a utilitzar, etc., però cal organitzar-los sota un «paraigües», un esquema lògic, tant en l'estructura com en la seqüència temporal.

D'aquesta manera, el disseny i elaboració de la campanya hauria de comptar, com a mínim, amb quatre fases principals que permetien un desenvolupament ordenat i coherent en la conceptualització i una execució eficient de la campanya, enfocada cap als resultats desitjats.

FASES FONAMENTALS EN EL DISSENY I ELABORACIÓ D'UNA CAMPANYA DE COMUNICACIÓ

Finalment, cal destacar la importància de comptar amb un equip multidisciplinari de professionals que cobreixi totes les àrees de treball: coneixement tècnic de la matèria a tractar, comunicació, disseny i estudis socials entre d'altres, per tal de poder garantir l'èxit de la campanya.

ASPECTES FONAMENTALS EN EL DISSENY D'UNA CAMPANYA. LA DIAGNOSI

La diagnosi mostra l'evolució i una fotografia actual de l'estat de la gestió i la comunicació en el problema socioambiental que es vol tractar. Alhora, també identifica els objectius estratègics cap a on es vol arribar. És un element clau per poder definir tota l'estratègia comunicativa.

Preguntes claus a respondre en la Diagnosi:

a) Qui promou la campanya?

Cal conèixer qui és el promotor de la campanya per tal de poder enfocar l'estratègia correctament.

Exemple: un ens local.

b) A qui es vol dirigir? Públic Objectiu.

Exemple: A tota la població.

c) A quina situació vol arribar? Determinació d'objectius.

Qualsevol campanya ha de tenir un objectiu genèric i ambiciós, al qual, s'hi vol arribar i que servirà com a paraigües per totes les subcampanyes, però, alhora, ha de comptar amb objectius específics que es puguin assolir a curt termini i que permetin èxits acumulables per a l'eficàcia general de la campanya.

S'ha de ser realista en la determinació d'objectius i han de ser concrets i assolibles.

Exemple: Aconseguir hàbits més sostenibles en la gestió dels residus (objectiu genèric i a mig termini).

Implantar un nou servei de recollida de mobles vells a través de la recollida per trucada telefònica (objectiu específic i a curt termini).

d) On som? Com estem? Determinació de l'estat actual.

S'ha d'analitzar el problema des de l'òptica tècnica de l'anàlisi dels hàbits i de la percepció de la població i la seva evolució.

Exemple: Ja existia aquest servei? Funcionava? Com és el nou servei?

Quin percentatge de la població deixa els mobles vells al carrer? Per què?

e) Què s'ha fet? Anàlisi de les actuacions fetes fins al moment.

Exemple: S'ha fet alguna altra campanya relacionada? Quan? Quins resultats va obtenir?.

EL PLA D'ACTUACIÓ

Defineix quina és la situació a la qual volem arribar, és a dir, els objectius de la campanya, i què hem de tenir en compte per poder-hi arribar, és a dir, l'estratègia comunicativa i tots els seus elements, com: la uti-

lització de mitjans de comunicació, noves tecnologies de la informació, processos participatius o d'altres. Així, el pla d'actuació permet saber com s'ha d'actuar en el moment en què s'ha de comunicar una acció, un servei o algun altre aspecte associat.

Aspectes claus del Pla de Comunicació:

1. Definició d'elements i eines per a la comunicació.

- Elements comunicatius: imatgotip, logotip, etc.

Exemple: Una imatge d'un moble vell.

- Qui transmet el missatge: l'emissor.

En tot moment el receptor ha de saber QUI transmet el missatge, la procedència final d'aquell missatge.

Exemple: Una ciutat de 100.000 habitants.

- El missatge.

Aquest ha de tenir com objectiu: donar informació i persuadir.

Exemple: Titular: No siguis «trasto»! No l'abandonis al carrer. Cos: Recollida de mobles i «trastos» vells. És més fàcil, més còmode, més ràpid... només una senzilla trucada i a l'endemà, de forma

gratuïta, us el recollim al portal de casa vostra. Tancament: Si et vols desfer d'un moble o «trasto» vell truca al 010. En 24 hores te'l recollim al portal de casa teva. No deixis mai res al costat dels contenidors.

2. Mitjans de què es disposa.

Els mitjans disponibles han de ser avaluats i valorats per tal d'incorporar-los en la campanya en el moment adequat. Així, s'utilitzarà, segons el cas: la comunicació publicitària, la participació social, els recursos educatius o una combinació de tots.

Exemple: Tanques publicitàries, cartells, imants per la nevera (recordant el número de telèfon on han de trucar), fulletons.

EL PLA D'EXECUCIÓ

El pla d'execució desenvolupa les campanyes-accions necessàries per assolir els objectius que marca el Pla d'Actuació. Per aquest motiu, utilitza les eines de comunicació i concreta quins seran els mecanismes d'avaluació i control del Pla.

Describeu, per tant, els objectius, la temporalització i els mitjans que desenvolupen aquestes campanyes, alhora que espe-

cifica la necessitat de fer unes campanyes en uns moments o en uns altres, la relació entre elles i els suports materials amb què comptaran.

Elements en el programa de desplegament d'una campanya:

Exemple: Recollida de mobles vells.

1. Estructura general dins de la campanya genèrica (si n'hi ha):

- Neteja pública.
- Gestió de residus.
- Recollida selectiva.
- Recollida de mobles vells.

2. Estudis tècnics i de percepció.

- Qui utilitza el servei de recollida de mobles vells?
- Per què no està generalitzat?
- Quines actuacions caldria fer per tal que iniciessin la recollida?

3. Disseny de la campanya.

- Públic objectiu: tota la població.
- Recursos a utilitzar: publicitat i marketing; bústia.

4. Edició d'elements de publicitat i marketing.

- Edició d'un tríptic.
- Cartells a les parades d'autobús.

5. Presentació de la campanya.

- Roda de premsa davant els mitjans de comunicació.

6. Execució.

7. Indicadors de percepció, avaluació i informe.

- Indicadors d'increment de recollida selectiva.
- Indicadors de canvi d'hàbits de la població.

8. Valoració amb totes les parts implicades.

- Per fer-la cal reunir com a mínim un responsable i un tècnic municipal, un tècnic del servei de recollida, un representant de la campanya de comunicació.

EL PLA D'AVALUACIÓ I SEGUIMENT

Les eines de comunicació que han estat definides permetran assolir els objectius proposats pel present pla d'actuació. Aquestes eines, però, hauran de veure's reflectides en uns resultats que comportaran el canvi de comportament per part de la població, que garantirà l'èxit de les campanyes executades.

Aquests resultats han de ser mesurats en funció de la participació que s'espera per part de la ciutadania. Alhora, cal tenir un control de les activitats que es desenvoluparan a cada campanya, de manera que es tingui un seguiment acurat de tot allò que es va desenvolupant i poder avaluar-ne els resultats al llarg del temps. Finalment, són necessaris uns instruments d'avaluació i retroalimentació que indiquin el bon funcionament de les actuacions.

Aspectes claus que ha de mesurar el Pla d'Avaluació i Seguiment:

L'avaluació i seguiment es realitzarà mitjançant indicadors concrets, objectius i mesurables que permetin avaluar el següent:

1. Efectivitat de la/s campanya/s respecte als objectius plantejats.

Exemple: Disseny de qüestionaris de percepció, coneixement i hàbits de la població respecte la campanya.

2. Avaluació del comportament de la població.

Exemple: Idoneïtat dels missatges. Evolució dels resultats de la recollida selectiva de mobles vells amb un seguiment periòdic a través de l'anàlisi de dades reals de recollida i de reciclatge.

3. Avaluació del servei/ participació.

Exemple: Indicadors d'evolució de la recollida selectiva:

- Producció de residus.
- Increment de trucades en el servei de recollida de mobles vells.
- Factor d'evolució de residus respecte la recollida selectiva.

CONCLUSIONS

Comunicar per canviar els hàbits demana planificació. En definitiva, quan es pensa a **comunicar per canviar els hàbits de la població** cap a comportaments més respectuosos amb el medi ambient i el desenvolupament sostenible, cal conèixer el problema que estem tractant i el context on es troba i ser realista en la determinació d'objectius de manera que puguin ser assolibles; i això **només serà possible amb una estratègia planificada que defineixi els mitjans a utilitzar, que programi les actuacions i valori els resultats**. Només així es podrà tenir una avaluació de l'eficàcia d'allò que volem aconseguir: unes persones més conscienciades, més responsables amb les seves accions i corresponsables amb la resta de la societat.

L'entrevista

EDUARD SAAVEDRA MALDONADO

Magistrat-Jutge del Jutjat Contenciós administratiu núm. 1 de Tarragona. Ha estat membre de la Comissió general de codificació; Delegat de treball a Tarragona, Astúries i Balears; representant del Ministeri de Justícia en congressos internacionals a Tel Aviv, Buenos Aires, Luxemburgo i Àustria; membre de la Unió internacional de fedataris públics judicials i autor de diversos llibres.

El dia 14 de desembre, es van complir 6 anys de la creació i posta en funcionament dels Jutjats Contenciosos administratius de Tarragona.

QUÈ HA SUPOSAT AQUEST FET PELS CIUTADANS I PELS ENS LOCALS DE NOSTRA PROVÍNCIA?

Com és lògic crec que haurien de ser els ciutadans i els ens locals els que haurien de respondre a la pregunta, doncs l'interrogant a ells va dirigit. No obstant, crec que no m'equivoco si afirmo que la creació dels jutjats del contenciós ha estat un encert ja que ha comportat la pràctica desaparició d'aquell obstacle que implicava que un recurs en aquesta jurisdicció suposava almenys quatre anys d'incertesa, deixant al marge el conegut cost econòmic del recurs.

Estic segur que, a mesura que es vagi ampliant la possibilitat del procediment abreujat i es vagin superant vells costums habituals en la jurisdicció permetent una major celeritat en la solució dels recursos, l'acceptació d'aquests jutjats serà encara major. És un principi general que els ciutadans busquen una resposta ràpida a les seves pretensions, per això si som capaços de respondre a aquesta necessitat, la justícia complirà una de les

seves funcions. Pel que es refereix als ens locals crec que han hagut d'acostumar-se a aquesta nova realitat però penso que l'experiència és positiva. També és veritat que cal reconèixer la diversitat en l'acceptació.

QUÈ VOLUM ANYAL DE RECURSOS RESOLEN CADASCUN DELS DOS JUTJATS?

En aquests dies la Secretària del Jutjat ha confeccionat l'estadística anual i de la mateixa podem assegurar que, en l'any 2004, han entrat 450 recursos i s'han resolt 351. Òbviament la diferència estreba en el procediment, doncs en l'actualitat en cap dels jutjats de Tarragona existeixen sentències pendents de resoldre.

QUINA MITJA DE TEMPS ES TRIGA EN DICTAR SENTÈNCIA EN ELS JUTJATS?

Els procediments abreujats solen resoldre's entre dos mesos i mig i tres mesos des de la presentació de la demanda, i els ordinaris entre nou i catorze mesos segons la dificultat de la prova. De totes maneres crec que seria possible reduir els terminis si totes les parts actuessin amb absoluta bona fe processal.

CREU VOSTÈ QUE EL FET DE QUE ELS MAGISTRATS DELS JUTJATS CONTENCIOSOS, ESTIGUIN MÉS A PROP DE L'ADMINISTRAT I CONEGUIN MILLOR ELS PROBLEMES DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL DE LA PROVÍNCIA, AFAVOREIX QUE S'IMPARTEIXI MILLOR LA JUSTÍCIA ADMINISTRATIVA?

Per descomptat que sí. No s'oblidi que l'article 3 del Codi Civil estableix que les normes s'han d'interpretar conforme a la realitat social. El coneixement, per proximitat, dels problemes que sorgeixen entre administracions públiques i els ciutadans permeten en moltes ocasions la recerca de solucions distintes de la sentència, ajudant les parts a trobar punts comuns.

Altra qüestió molt important és comptar amb uns magnífics professionals de l'advocacia que s'especialitzen en aquesta jurisdicció i que, en conèixer els criteris dels jutjats ajuden, a la solució dels conflictes.

Durant aquests 6 anys que porta al capdavant del Jutjat Contenciós administratiu

núm. 1 de Tarragona, ha pogut conèixer bastant el funcionament de molts dels nostres ajuntaments.

QUINA OPINIÓ LI MEREIX DES DEL PUNT DE VISTA DE RESPECTE A LA LEGALITAT VIGENT I A L'ESTAT DE DRET, L'ACTUACIÓ EN GENERAL DELS NOSTRES AJUNTAMENT?

La resposta no pot ser altra que un públic i exprés reconeixement de la labor dels ajuntaments. La veritat és que cal reconèixer la dificultat que molts ajuntaments tenen per complir amb la garantia procedimental que se'ls exigeix. La dificultat en les notificacions, les memòries econòmiques en projectes de contribucions, els expedients, cada dia mes nombrosos de responsabilitat patrimonial, el desenvolupament dels instruments de planejament, els costos dels serveis públics, són problemes als quals s'han d'enfrontar diàriament les corporacions locals i és notòria la labor diària de tants funcionaris que, amb escas-

sos mitjans, en moltes ocasions, procuren satisfer les necessitats dels ciutadans.

Pel que es refereix als jutjats no es pot sinó fer públic reconeixement de la magnífica labor que els ajuntaments realitzen, ja que els expedients s'envien dintre de termini, degudament confeccionats, les representacions lletrades acudeixen adequadament documentades i es procura evitar tota litigiositat. En definitiva, els jutjats no podem sinó estar agraïts a l'ajuda que ens presten per complir amb la nostra funció.

Vostè coneix també la col·laboració que presta del Servei d'Assistència al Municipi (SAM) de la Diputació de Tarragona als ajuntaments de la província, especialment als de menys de 10.000 habitants, tant en la formació continuada dels seus funcionaris, com en l'assistència jurídica i administrativa de tota la seva actuació.

PENSA VOSTÈ, DES DE LA SEVA PERSPECTIVA DE MAGISTRAT, QUE AQUESTA FUNCIÓ DE LA DIPUTACIÓ HA DONAT RESULTATS OSTENSIBLES?

La labor del Servei d'assistència als Municipis és d'extraordinària importància. La labor d'assessorament diari; la magnífica preparació tècnica dels seus components; el coneixement de la legislació, de la jurisprudència i de la doctrina dels jutjats de Tarragona, els permet donar consells sempre encertats per la seva objectivitat. És notable i digna de la major consideració la formació que imparteix: les jornades tècniques, els cursos, la revista, les consultes etc. que contínuament se celebren no poden ser sinó reconegudes. Permeti'm que també citi a altre organisme que crec que és de justícia acordar-se de la seva existència. Em refereixo a la funció de BASE com gestor d'impostos locals, doncs és notòria l'extraordinària labor que està realitzant.

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA